

Nr 9.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 9 juni 1910.
Uppläst och godkänd hos Andra kammaren den 9 juni 1910.

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

(Jordbruksutskottets utlåtanden n:is 1, 42, 55, 79, 81, 90, 98 och 110 samt memorial n:is 40, 74 och 111.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna å riksstatens nionde hufvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 9 Häft. (Nr 9.) 1

Ordinarie anslag.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

1:o) I den till Riksdagen den 15 januari innevarande år aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt statsrådsprotokoll öfver jordbruksärenden den 14 i samma månad, under nionde hufvudtiteln i punkten 1 föreslagit Riksdagen dels att medgifva, att den i staten för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp upptagna anslagspost »till institutets öfriga utgifter» må höjas från 28,000 kronor med 5,000 kronor till 33,000 kronor, dels ock att, vid bifall härtill, höja det under anslags-titeln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» uppförda anslag till landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp från 75,500 kronor med 5,000 kronor till 80,500 kronor.

Den i landtbruks- och mejeriinstitutets vid Alnarp stat förekommande anslagsposten »till institutets öfriga utgifter», om hvars höjande nu är fråga, upptogs i den ursprungliga, af 1902 års Riksdag godkända staten till 25,000 kronor, men höjdes sedermera af 1905 års Riksdag med 3,000 kronor till 28,000 kronor, med hvilket belopp posten för närvarande utgår. Berörda 3,000 kronor anvisades för bestridande af underhållet af sex frielever. Af anslaget i öfrigt, 25,000 kronor, bekostas bland annat byggnadernas underhåll, studieresor, som enligt institutets stadgar företagas med eleverna, samt städning, skurning m. m. Sedan den ursprungliga staten fastställdes, har institutet betydligt utvecklats. Så hafva en del nybyggnader tillkommit, representerande, enligt hvad departementschefen uppgifvit, ett värde af inemot 200,000 kronor, hvarjämte elevantalet ökats med ett 20-tal. Till följd häraf hafva kostnaderna för nyssnämnda ändamål stigit betydligt, så att förskott å följande årens stater måst lämnas, hvilka förskott, enligt uppgift af institutets styrelse, vid 1908 års slut tillsammans uppgingo till öfver 7,000 kronor. För att bringa ifrågasvarande anslagspost att ungefärligen motsvara det verkliga behofvet har nu föreslagits en ökning af posten med 5,000 kronor, hvaraf 3,000 kronor för byggnadernas underhåll, 750 kronor för elevernas studieresor samt 1,250 kronor för städning, skurning m. m.

Den begärda anslagsökningen finner Riksdagen stå i skäligt för-

hållande till institutets efter anslagets fastställande skedda utvidgning i afseende å såväl byggnadernas omfattning som elevantalet. På grund häraf och då en ökning af ifrågavarande anslagspost naturligen medför enahanda ökning af slutsumman af det för institutet anvisade anslag, har Riksdagen

dels medgifvit, att den i staten för landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp upptagna anslagspost »till institutets öfriga utgifter» må höjas från 28,000 kronor med 5,000 kronor till 33,000 kronor;

dels ock höjt det under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» uppförda anslag till landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp från 75,500 kronor med 5,000 kronor till 80,500 kronor.

Med anledning häraf kommer det under omförmälda anslagstitel uppförda bestämda anslag att undergå motsvarande höjning, hvartill Riksdagen återkommer under nästa punkt.

2:o) Under punkten 2 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» uppföra ett anslag å 4,000 kronor till aflöning åt en statskonsulent i svinskötsel, däraf 2,500 kronor i lön och 1,500 kronor i tjänstgöringspenningar, äfvensom ej mindre medgifva, att statskonsulenten må äga åtnjuta två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, att tilläggas lönen, än äfven godkänna de villkor och förbehåll, som i statsrådsprotokollet föreslagits för åtnjutande af de statskonsulenten medgifna löneförmåner.

Berörda villkor och förbehåll äro följande:

att statskonsulent skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda stadgad;

att med statskonsulentbefattning icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med statskonsulentbefattning icke heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej landbruksstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen såsom statskonsulent, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att statskonsulent må uppbära tjänstgöringspenningar endast för den tid, han verkligen tjänstgjort; skolande för den tid, han åtnjutit tjänstledighet, desamma utgå till den, som tjänsten förrättat;

att statskonsulent, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, äger uppbära hela lönen, men att, om han eljest undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller ej kan densamma på grund af eljest förekommande lagligt tjänstehinder förrätta, han kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till statskonsulent för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest statskonsulent varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af landtbruksstyrelsen pröfvas böra användas till tjänstens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej landtbruksstyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att i afseende på erhållande af ålderstillägg till lönen skall gälla, att tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att statskonsulenten mer än fyra år af denna tid själf med godt vitsord bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst eller ock fullgjort annat offentligt uppdrag, och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år på samma villkor, under iakttagande, hvad hvarje af dessa förhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst efter det, under hvilket den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd;

att likväl statskonsulent, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen utgår till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänst-innehafvares rätt till pension är vid tiden för aflöningens uppförande å ordinarie stat, eller, såvidt angår befattningshafvare, som därefter till befattningen utnämnes, vid tillträdet till befattningen stadgad; samt

att den, som tillträder befattningen, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i

extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

Från och med år 1904 har en statskonsulent i svinskötsel varit anställd med åliggande att under resor i landet dels på anmodan af enskild jordbrukare biträda med råd och anvisningar för höjande af utaf rekvirenten utöfvad svinskötsel dels ock på uppdrag af landtbruksstyrelsen utröna svinskötselns ståndpunkt i allmänhet samt vidtagna åtgärder till befordrande af denna näringsgren. Denne tjänstemans aflöning har utgått i form af arfvode till belopp af för hvart och ett af åren 1904 och 1905 3,000 kronor, 1906—1908 3,500 kronor samt 1909 och 1910 4,000 kronor. Dessutom har till konsulenten utgått rese- och trakta-mentsersättning äfvensom dagarfvoden för verkställda förrättningar i öfverensstämmelse med hvad som enligt af Kungl. Maj:t den 24 november 1905 fastställd arfvodestaxa gäller för öfriga statskonsulenter och vissa andra med dem jämförliga befattningshafvare. För bestridande af konsulentens aflöning och resekostnader hafva medel anvisats på extra stat och utgått med för hvart och ett af åren 1904—1907 5,000 kronor, för år 1908 6,000 kronor samt för hvartdera af åren 1909 och 1910 6,500 kronor.

Antalet af de utaf ifrågavarande statskonsulent verkställda förrättningar har år från år väsentligen ökats enligt hvad af följande af landtbruksstyrelsen meddelade, tidsperioden 1904—1908 omfattande tabell framgår:

År	Rese- och förrät- ningsdagar.	Däraf för rekvirerade förrättningar.
1904	134	73
1905	113	77
1906	141	141
1907	215	215
1908	237	237.

Syftet med förevarande framställning är nu att bereda ifrågavarande statskonsulent fastare anställning genom tjänstens uppförande å ordinarie stat. Därvid skulle denne tjänstinnehafvare likställas med statskonsulenterna i boskapsskötsel och mejerihushållning. Han skulle alltså erhålla i aflöning 4,000 kronor, däraf 2,500 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, samt två ålderstillägg till lönen, hvartdera å 500 kronor, efter respektive 5 och 10 år, äfvensom reseersättning, fortfarande utgående enligt nu gällande grunder. Den sålunda föreslagna anordningen med ifrågavarande tjänst skulle, bortsedt från blifvande

utgifter för ålderstillägg och pensionering, icke förorsaka statsverket utgifter utöfver hvad nu för ändamålet utgår. Beträffande sättet för anslagets uppförande i riksstaten skulle endast den förändring vidtagas, att i stället för det nu utgående extra anslaget å 6,500 kronor uppfördes under förevarande anslagstitel ett bestämdt anslag å 4,000 kronor. Den af statsmedel till konsulenten utgående reseersättningen skulle nämligen, i likhet med hvad för innehafvare af ordinarie tjänst i allmänhet äger rum, hädanefter bestridas från vederbörande hufvudtitels anslag till rese- och traktamentspenningar.

Af de i statsrådsprotokollet lämnade uppgifterna angående importen och exporten af fläsk framgår, att svinskötseln inom landet är stadd i raskt framåtskridande, utan tvifvel följderna af ett tilltagande intresse för denna särskildt för de mindre jordbruken synnerligen viktiga gren af landthushållningen. Det sålunda stegrade intresset torde, enligt Riksdagens förmenande, till en väsentlig del kunna härledas från den af statskonsulenten i svinskötsel utöfvade verksamheten. I betraktande häraf vore uppförandet af ifrågavarande statskonsulentbefattning, hvaraf ett stadigvarande behof för landthushållningen väl torde förefinnas, å ordinarie stat otvifvelaktigt ägnadt att ytterligare gagna näringsgrenen, då därigenom densamma tillförsäkrades konsulentens hela arbetskraft samt allt för täta ombyten af befattningens innehafvare förebyggdes. Riksdagen har därför ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag därutinnan.

I afseende å aflöningsförmåner och tjänsteställning bör statskonsulenten i svinskötsel gifvetvis likställas med öfriga statskonsulenter inom landthushållningen. I öfverensstämmelse med denna uppfattning är också Eders Kungl. Maj:ts förslag afgifvet, hvarför Riksdagen ej heller i öfrigt haft något att däremot erinra.

Riksdagen har alltså under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» uppfört ett anslag å 4,000 kronor till aflöning åt en statskonsulent i svinskötsel, däraf 2,500 kronor i lön och 1,500 kronor i tjänstgöringspenningar, äfvensom ej mindre medgifvit, att statskonsulenten må äga åtnjuta två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, att tilläggas lönen, än äfven godkänt ofvan intagna villkor och förbehåll för åtnjutande af de statskonsulentens sålunda medgifna löneförmåner.

Med anledning af Riksdagens under denna och nästföregående punkt anmälda beslut, kommer det i anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» ingående bestämda anslaget att höjas från 297,900 kronor med 9,000 kronor till 306,900 kronor.

Då någon förhöjning af det i anslagstiteln ingående förslagsanslaget icke ifrågasatts, kommer anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» att i riksstaten uppföras sålunda:

bestämt anslag:

till landbruksinstitutet m. m. kronor 306,900: —

förslagsanslag:

till understöd åt landtmannaskolor » 50,000: —

Summa kronor 356,900: —

Landbruksingenjörer och deras biträden.

3:o) I en till Riksdagen den 4 mars 1910 aflåten proposition, nr 98, har Eders Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att *dels* godkänna följande förslag till aflöningsstat för statens landbruksingenjörer, extra landbruksingenjörer och landbruksstipendiater att gälla från och med den 1 januari 1911:

	K r o n o r.					
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts-tilllägg.	Arfvoden.	Summa.	
1 landbruksingenjör i Stockholms län	3,000	500	400	—	3,900	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med ytterligare 500 kronor.
1 landbruksingenjör ..	3,000	500	—	—	3,500	
20 landbruksingenjörer	60,000	10,000	—	—	70,000	
1 extra landbruksingenjör	—	—	—	3,000	3,000	
2 extra landbruksingenjörer	—	—	—	6,000	6,000	
1 landbruksstipendiat...	—	—	—	1,800	1,800	
2 landbruksstipendiater	—	—	—	3,600	3,600	
Summa	—	—	—	—	91,800	

Anm. 1. Ortstillägget för landbruksingenjören i Stockholms län utgår endast, för så vidt landbruksingenjörens stationeringsort utgör Stockholms stad.

2. För landbruksingenjör skall högsta pensionsunderlaget utgöra 4,000 kronor.

dels godkänna följande allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten för landtbruksingenjörer upptagna aflöningsförmåner nämligen:

att landtbruksingenjör skall vara underkastad såväl den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet, jämväl utom eget distrikt, eller jämkning i åligganden som ock den reglering af tjänstgöringsområde, som kan varda föreskrifven, vare sig vid en möjligen inträdande förändrad organisation af landtbruksingenjörskåren eller eljest, samt i sådant hänseende särskildt vara pliktig att med bibehållande af den lön han innehar fullgöra de nya eller förändrade tjänstegöromål, som efter en dylik omorganisation kunna varda honom ålagda;

att med landtbruksingenjörstjänst icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med landtbruksingenjörstjänst ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej landtbruksstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågasvarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen såsom landtbruksingenjör, finner uppdraget eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas;

att de med landtbruksingenjörsbefattning förenade tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningens innehafvare verkligen tjänstgjort, men för den tid, han varit befriad från tjänstgöring, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att landtbruksingenjör, som åtnjuter tjänstledighet, skall till vikarien afstå det arfvode enligt taxa, hvilket belöper å de af vikarien verkställda tjänstgöromål;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, där sådant utgår, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstånges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar och arfvode enligt taxa, hvarom nyss är stadgadt, afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som erfordras för befattningens uppehållande eller eljest pröfvas skäligheten;

att aflöning ej må utgå till tjänst innehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänst innehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke prövas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej landtbruksstyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att beträffande förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af landtbruksingenjörstjänst tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mera än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på samma villkor, och för tredje förhöjningen efter än ytterligare fem år, likaledes på enahanda villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägg utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänst innehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, omreglering af extra inkomster, som kunna åtfölja landtbruksingenjörsbefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklara ej mindre att en hvar, som med eller efter ingången af år 1911 tillträder landtbruksingenjörsbefattning, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser, än äfven att

de förutvarande innehafvare af landtbruksingenjörsbefattningar, hvilka icke före viss af Eders Kungl. Maj:t bestämd dag anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock vid godkännande af förenämnda stat höja det under nionde hufvudtiteln upptagna ordinarie anslaget till landtbruksingenjörer och deras biträden, nu 54,500 kronor, med 37,300 kronor eller till 91,800 kronor.

Hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit har af Riksdagen bifallits, dock med undantag af att dels det tredje af de för landtbruksingenjörerna föreslagna ålderstilläggen uteslutits ur aflöningsstaten, till följd hvaraf anmärkning 2 under samma stat jämväl uteslutits såsom obehöflig, dels ock nionde stycket af de allmänna villkor och bestämmelser, som föreslagits för åtnjutande af de i staten för landtbruksingenjörer upptagna aflöningsförmåner, affattats i öfverensstämmelse härmed. Beträffande vidare nämnda villkor och bestämmelser stadgas i första stycket däraf, att landtbruksingenjör under vissa förutsättningar skall vara pliktig att med bibehållande af den »lön» han innehar fullgöra nya eller förändrade göromål. Då med lön i detta sammanhang otvifvelaktigt torde afses ej endast lönen i egentlig mening, utan öfver hufvud taget den aflöning han äger åtnjuta enligt staten, således jämväl tjänstgöringspenningar, men den föreslagna formuleringen synes kunna lämna rum för olika tolkningar af stadgandet i fråga, har Riksdagen för undvikande häraf vidtagit en mindre redaktionell ändring af stadgandet.

Den af Riksdagen antagna aflöningsstaten slutar å ett belopp af 91,800 kronor. Till följd häraf kommer det nuvarande anslaget till landtbruksingenjörer och deras biträden, 54,500 kronor, att ökas med 37,300 kronor.

Riksdagen får alltså för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att Riksdagen *dels* godkänt följande aflöningsstat för statens landtbruksingenjörer, extra landtbruksingenjörer och landtbruksstipendiater att gälla från och med den 1 januari 1911:

	K r o n o r.					
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts-till-lägg.	Arfvoden.	Summa.	
1 landtbruksingenjör i Stockholms län	3,000	500	400	—	3,900	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 landtbruksingenjör ...	3,000	500	—	—	3,500	
20 landtbruksingenjörer	60,000	10,000	—	—	70,000	
1 extra landtbruksingenjör	—	—	—	3,000	3,000	
2 extra landtbruksingenjörer	—	—	—	6,000	6,000	
1 landtbruksstipendiat...	—	—	—	1,800	1,800	
2 landtbruksstipendiater	—	—	—	3,600	3,600	
Summa	—	—	—	—	91,800	

Anm. Ortstillägget för landtbruksingenjören i Stockholms län utgår endast, för så vidt landtbruksingenjörens stationeringsort utgör Stockholms stad.

dels godkänt följande allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten för landtbruksingenjörer upptagna afföningsförmåner, nämligen:

att landtbruksingenjör skall vara underkastad såväl den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet, jämväl utom eget distrikt, eller jämkning i åligganden som ock den reglering af tjänstgöringsområde, som kan varda föreskrifven, vare sig vid en möjligen inträdande förändrad organisation af landtbruksingenjörskåren eller eljest, samt i sådant hänseende särskildt vara pliktig att med bibehållande af den affönning, som enligt staten tillkommer honom, fullgöra de nya eller förändrade tjänstegöromål, som efter en dylik omorganisation kunna varda honom ålagda;

att med landtbruksingenjörstjänst icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med landtbruksingenjörstjänst ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej landtbruksstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hin-

derligt för tjänstgöringen såsom landtbruksingenjör, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att de med landtbruksingenjörsbefattning förenade tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningens innehafvare verkligen tjänstgjort, men för den tid, han varit befriad från tjänstgöring, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att landtbruksingenjör, som åtnjuter tjänstledighet, skall till vikarien afstå det arfvode enligt taxa, hvilket belöper å de af vikarien verkställda tjänstegörsmål;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, där sådant utgår, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar och arfvode enligt taxa, hvarom nyss är stadgadt, afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som erfordras för befattningens uppehållande eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej landtbruksstyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att beträffande förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af landtbruksingenjörstjänst tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägg utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgad; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, omreglering af extra inkomster, som kunna åtfölja landtbruksingenjörsbefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarar

ej mindre att en hvar, som med eller efter ingången af år 1911 tillträder landtbruksingenjörsbefattning, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser,

än äfven att de förutvarande innehafvare af landtbruksingenjörsbefattningar, hvilka icke före viss af Eders Kungl. Maj:t bestämd dag anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock i riksstaten under nionde hufvudtiteln uppfört anslaget till landtbruksingenjörer och deras biträden, nu 54,500 kronor, med ett med 37,300 kronor till 91,800 kronor förhöjdt belopp.

Skogsväsendet.

4:o) De ordinarie, direkt af skogsmedlen utgående anslagen för skogsväsendet äro i riksstaten för innevarande år upptagna på följande sätt:

Bestämmdt anslag:

för skogsstaten	kronor 1,113,500: —	
„ statens skogsläroverk ... „	89,050: —	kronor 1,202,550: —
		<hr/> Transport kronor 1,202,550: —

Transport kronor 1,202,550: —

Förslagsanslag:

till ålderstillägg åt personalen vid skogsstaten och skogsläroverken	„	110,000: —
--	---	------------

Reservationsanslag:

till enskilda skogsundervisningen kr.	7,600: —	
„ kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	„ 2,873,850: —	„ 2,881,450: —
		Summa kronor 4,194,000: —

I afseende å behovet af ifrågavarande anslag har Eders Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under punkt 5 af förevarande hufvudtitel föreslagit Riksdagen att

dels i den för skogsstaten gällande stat uppföra ytterligare fem jägmästarebefattningar med af Eders Kungl. Maj:t föreslagna löneförmåner och i sammanhang därmed nedsätta de i samma stat uppförda resepenningar till jägmästaren i Tjusts revir, nu 700 kronor, med 100 kronor till 600 kronor,

dels höja de i staten för skogsinstitutet uppförda expensmedel, nu 5,000 kronor, med 1,000 kronor till 6,000 kronor,

dels, under förutsättning att ifrågasatt förflyttning af Hunnebergs skogsskola kommer till stånd, med afförande ur staten för skogsskolorna af arvodet till nämnda skolas föreståndare, i samma stat uppföra föreståndaren för den nya skogsskolan med af Eders Kungl. Maj:t föreslagna aflöningsförmåner,

dels, med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t i öfrigt beträffande statens skogsskolor föreslagit, höja anslaget till samma skolor med ytterligare 8,350 kronor,

dels höja reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, nu 2,873,850 kronor, med 359,450 kronor till 3,233,300 kronor,

dels slutligen medgifva

ej mindre att, för uppförande å Hammarsebo kronopark i Kalmar län af för inrättandet af en ny skogsskola erforderliga byggnader samt för öfriga med skolans anordnande förenade utgifter, af sistnämnda anslag för år 1911 må användas sammanlagdt högst 20,250 kronor,

än äfven att af samma anslag för år 1910 må disponeras ett belopp af 1,000 kronor till fyllnad i skogsinstitutets expensmedel äfvensom att af nämnda anslag för åren 1910 och 1911 må, för nyanskaffning af för institutets verksamhet erforderliga instrument med mera, användas under hvardera året ett belopp af högst 2,500 kronor.

Vid bifall härtill skulle anslaget till skogsväsendet erhålla följande uppställning:

Bestämmt anslag:

för skogsstaten	1,140,300: —	
„ statens skogsläroverk.....	100,800: —	1,241,100: —

Förslagsanslag:

till ålderstillägg åt personalen vid skogsstaten och skogsläroverken		110,000: —
--	--	------------

Reservationsanslag:

till enskilda skogsundervisningen.....	7,600: —	
„ kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	3,233,300: —	3,240,900: —

Summa kronor 4,592,000: —

Ökningen, 398,000 kronor, af anslagets slutsumma faller alltså å det bestämda anslaget för skogsstaten	med kronor	26,800: —
„ „ „ „ „ „ statens skogsläroverk „ „		11,750: —
„ reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet.....	„ „	359,450: —
	Summa kronor	398,000: —

Ökningen af *anslaget för skogsstaten* äskas för inrättande af fem nya jägmästartjänster, tre inom Jämtlands län, hvarför erfordras 17,200 kronor, och en inom hvardera af Östergötlands och Kalmar län, hvarför kräfvades 4,800 kronor för hvardera befattningen eller tillhopa 9,600 kronor.

Jämtlands län är för närvarande uppdeladt i fyra revir, nämligen Norra Jämtlands, Östra Jämtlands, Västra Jämtlands och Härjedalens revir. Jägmästarna i dessa revir åtnjuta enligt den af 1908 års Riksdag

godkända, af Eders Kungl. Maj:t i nådigt bref den 17 juni samma år fastställda aflöningsstat för skogsstaten följande löneförmåner, nämligen:

	Lön.	Tjänstg. penningar.	Res- penningar.	Summa.
i Norra Jämtlands revir.....	2,300: —	2,400: —	700: —	5,400: —
„ Östra „ „	2,300: —	2,200: —	700: —	5,200: —
„ Västra „ „	2,300: —	2,400: —	700: —	5,400: —
„ Härjedalens „	2,300: —	2,800: —	900: —	6,000: —

jämte tre ålderstillägg å 400 kronor hvarterda efter respektive 5, 10 och 15 år.

Enligt lagen angående skyddsskogar den 24 juli 1903, hvilken trädde i kraft med 1905 års ingång, får å sådana skogar annan afverkning än till husbehof äga rum endast efter utsyning, som på statens bekostnad verkställles af skogsstatens tjänstemän. Härigenom måste gifvetvis arbetet för nämnda tjänstemän betydligt ökas å orter, där skogarna fått karaktär af skyddsskogar. Sedan Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Jämtlands län i början af år 1905 utfärdat interimistiskt förordnande angående skyddsskogarnas omfattning i länet, ökades också arbetet å skyddsskogsområdet för skogsstaten i så hög grad, att en ändring af revirindelningen inom länet visade sig nödvändig. En sådan har emellertid icke lämpligen kunnat ske, förrän Eders Kungl. Maj:t definitivt fastställt skyddsskogsgränsen. I afvaktan härå har utsyningen å skyddsskogarna verkställts hufvudsakligen af extra jägmästare och kontrollen å afverkningen utöfvats af tre biträdande jägmästare. Numera har emellertid gränsen för skyddsskogsområdet i ifrågavarande län slutligen fastställts, hvarför frågan om ändring af revirindelningen i länet förelagts Riksdagen. I sådant afseende har föreslagits af domänstyrelsen, hvars förslag biträdts af Eders Kungl. Maj:t, att länet skulle uppdelas i sju revir, benämnda Frostvikens, Östersunds, Åre, Hallens, Bräcke, Rätans och Hede revir, på sådant sätt, att skyddsskogarna till hufvudsakliga delar lades till vissa revir, i ändamål att skogstjänstemännens arbete med vården af statens skogar måtte i så ringa mån som möjligt föranleda bristande intresse för de enskilda skogsägarnes skogshushållning.

Vidkommande revirförvaltarnas i de nya reviren löneförhållanden, skulle jägmästarna i de nuvarande Norra, Östra och Västra Jämtlands samt Härjedalens revir, med bibehållna löneförmåner, förflyttas till respektive Östersunds, Bräcke, Hallens och Rätans revir. I de tre öfriga nya reviren skulle aflöningsarna blifva följande:

	Lön.	Tjänstg- penningar.	Res- penningar.	Summa.
i Frostvikens revir	2,300: —	2,600: —	700: —	5,600: —
„ Åre.....	2,300: —	2,600: —	700: —	5,600: —
„ Hede.....	2,300: —	2,800: —	900: —	6,000: —
				<hr/> 17,200: —

jämte ålderstillägg på sätt och under villkor, som för öfriga jägmästare är bestämdt.

Den ökning i statsutgifterna, som häraf skulle blifva en följd, skulle emellertid delvis motvägas af besparing af de till förenämnda biträdande jägmästare från renbetesfjällens skogsförsäljningsmedel nu utgående arfvoden och respennigar, tillsammans 10,800 kronor.

Sedan år 1889 är *Östergötlands län* deladt på tre revir, Ombergs, Kinda och Finspångs, alla tillhörande östra distriktet. Enligt förenämnda kungl. bref åtnjuta jägmästarna i dessa revir lön 2,300 kronor jämte ålderstillägg, tjänstgöringspenningar 2,000 kronor samt respennigar, i Ombergs revir 500 kronor och i de båda andra reviren 700 kronor.

Arealen af de allmänna skogarna i reviren, som år 1890 uppgick till 52,589 hektar, har under tiden därefter ökats till 83,227 hektar — hvaraf 42,410 hektar stå under skogsstatens omedelbara vård och förvaltning — fördelade med 22,301 hektar på Ombergs, 26,593 hektar på Kinda och 34,333 hektar på Finspångs revir. Af den sålunda ökade skogsarealen utgöra omkring 28,805 hektar under ungefärligen samma tid inköpta kronoparker, hvaraf kommer på Ombergs revir 8,711, på Finspångs revir 11,769 och på Kinda revir 8,325 hektar. Af de genom skogsköpen nybildade eller väsentligen utvidgade kronoparkerna äro Gullbergs kronopark om 8,420 hektar i Finspångs revir och Karlsby kronopark om 7,430 hektar i Ombergs revir de mest betydande.

Till biträde åt jägmästarna, hvilkas göromål genom det betydliga markförvärfvet väsentligen ökats, äro anställda en biträdande jägmästare i hvardera af Ombergs och Finspångs revir samt en aflönad assistent i Kinda revir.

Med hänsyn till den nuvarande omfattningen af de allmänna skogarna inom ifrågavarande revir har Eders Kungl. Maj:t föreslagit en omreglering af desamma till fyra revir så, att de nuvarande reviren bibehölles med minskadt område och ett nytt revir, Gullbergs, tillkomme.

I afseende å jägmästarnas aflöningar skulle jägmästarna i de nu-
Bih. till Riksd. Prot. 1910. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 9 Häft. 3

varande reviren bibehållas vid sina löneförmåner oförändrade. För jägmästaren i Gullbergs revir skulle anvisas lön 2,300 kronor, tjänstgöringspenningar 2,000 kronor och respennningar 500 kronor, tillsammans 4,800 kronor, jämte ålderstillägg i likhet med hvad för öfriga jägmästare gäller.

Till följd af nyinrättandet af sistnämnda revir, hvilket komme att öka anslaget till skogsstaten med jägmästarens aflöning, 4,800 kronor, skulle emellertid, enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår, genom indragande af biträdande jägmästaren i Finspångs revir och assistenten i Kinda revir utgifterna från anslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet kunna minskas med 6,100 kronor.

Inom Tjusts revir i *Kalmar län* hafva de allmänna skogarnas areal ökats från, år 1890, 26,781 hektar till 38,644 hektar, hvaraf 27,355 hektar ligga under skogsstatens omedelbara vård och förvaltning. I sistnämnda siffra ingå sedan berörda år till kronoparker inköpta 10,900 hektar. Till biträde åt jägmästaren är å reviret anställd en aflönad assistent.

Detta revir har Eders Kungl. Maj:t föreslagit skola uppdelas i två, Tjusts och Aspelands revir.

I aflöningshänseende skulle de båda revirförvaltarna likställas samt erhålla lön 2,300 kronor jämte ålderstillägg i likhet med öfriga jägmästare, tjänstgöringspenningar 2,000 kronor och respennningar 600 kronor, tillsammans 4,900 kronor. Jägmästarens i Tjusts revir aflöning, som nu utgår med 5,000 kronor, skulle alltså nedsättas med 100 kronor, hvilken minskning skulle träffa respennningarna. Det belopp, hvarmed anslaget till skogsstaten till följd af delningen af Tjusts revir behöfde ökas, inskränker sig alltså till 4,800 kronor. Genom indragning af assistenten i reviret skulle emellertid de verkliga kostnaderna härför begränsas till 2,000 kronor.

Den föreslagna ökningen med 11,750 kronor af det *bestämda anslaget för statens skogsläroverk* är afsedd dels till höjning med 1,000 kronor af skogsinstitutets expensmedel, dels ock till höjning af anslagen till statens för utbildande af skogsbetjände afsedda skogsskolor med 10,750 kronor.

Anslaget till skogsinstitutets expensmedel fastställdes af 1900 års Riksdag till sitt nuvarande belopp 5,000 kronor. Detta belopp har emellertid visat sig otillräckligt, i all synnerhet som efter anslagets fastställande en ny byggnad, inrymmande en lärosal och en sal för samlingar, uppförts vid institutet. Till följd af anslagets knapphet hafva utgifterna

för nyanskaffning och vård af undervisningsmaterielen måst inskränkas i hög grad. Den nu ifrågasatta ökningen af anslaget är därför i första rummet afsedd att komma undervisningsmaterielen till godo, dock endast i hvad angår de löpande utgifterna för materielens vård och underhåll. Beträffande utgifterna för nyanskaffning, hvarför erfordras ett belopp för en gång af 7,500 kronor, fördeladt på tre år, har departementschefen nämligen ansett dessa utgifter vara af beskaffenhet att icke böra utgå från det ordinarie expensanslaget, utan från reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, hvartill Riksdagen nedan återkommer. Vidare är med ökningen af expensmedelsanslaget afsedt att bereda medel dels för höjning af portvaktens vid institutet från detta anslag utgående aflöning med 80 kronor, från 720 kronor till 800 kronor för år, dels ock för bestridande af vissa till 200 kronor beräknade årliga kostnader, som föranledas däraf, att tillsynen öfver Ombergs och Klotens skogsskolor, som förut tillkommit vederbörande öfverjägmästare, från och med innevarande år skall utöfvas af direktören vid skogsinstitutet. Den för nu nämnda ändamål erforderliga ökningen af institutets expensmedelsanslag har af departementschefen beräknats till 1,000 kronor, en anslagshöjning, som emellertid tarivas redan för innevarande år, hvarom nedan vidare förmäles.

För uppehållande af statens för utbildande af skogsbevakare afsedda skolor, nämligen skogsskolorna vid Hunneberg, Grönsinka, Bjurfors, Kolleberga, Hällnäs och Bispgården, är i gällande stat anvisadt, bland annat, att utgå från det bestämda anslaget till skogsläroverken, arfvode 1,000 kronor till föreståndaren för Hunnebergs skola, hvilken befattning uppehålls af jägmästaren i Hunnebergs revir, aflöning 3,400 kronor, däraf lön 2,000 kronor och tjänstgöringspenningar 1,400 kronor, till en-hvar af föreståndarne för de öfriga skolorna, 62 stipendier à 250 kronor att fördelas mellan skolorna efter Eders Kungl. Maj:ts bepröfvande samt expens- och underhållsmedel med 750 kronor till Hunnebergs skola och 1,000 kronor till hvardera af de andra skolorna. För närvarande kunna vid skolorna mottagas sammanlagdt åttio elever, däraf 10 vid Hunnebergs, 14 vid Bjurfors och 12 vid hvardera af Grönsinka och Kolleberga skolor. Af stipendierna utgå 8 till Hunnebergs och 10 till hvardera af de tre sistnämnda skolorna.

Förra årets Riksdag anvisade på framställning af Eders Kungl. Maj:t medel för utvidgande af Bjurfors, Grönsinka och Kolleberga skolor så, att en-hvar af dem skulle erhålla plats för 20 elever. Det sålunda ökade elevantalet torde kunna emottagas från och med nästa år. För att emellertid möta det äfven därefter alltjämt förefintliga behovet af ökad

tillgång på vederbörligen utbildade skogsbevakare har nu föreslagits en utvidgning af den minsta af de nuvarande skolorna, Hunnebergs, så att jämväl denna skulle kunna mottaga 20 elever, äfvensom i sammanhang därmed en flyttning af skolan. Denna skolas lokaler lära nämligen vara äfven för skolans nuvarande behof så trånga, att de, om skolan skulle kvarblifva därstädes, ovillkorligen tarfva en utvidgning. Härtill kommer, att skolan ej är eller kan blifva fullt tillfredsställande för den praktiska undervisningen, enär Hunnebergs kronopark är af den säregna beskaffenhet, att där vunna erfarenheter ej kunna direkt tillämpas på skogar i allmänhet. Såsom i sistberörda afseende och jämväl i öfrigt lämplig plats för den utvidgade skolan har föreslagits Hammarsebo kronopark i Kalmar revir och län, hvilken, jämte vissa i närheten belägna allmänna skogar, till en sammanlagd areal af 6,089 hektar 97 ar, däraf 4,244 hektar 61 ar skogsproduktiv mark, skulle kunna fränskiljas nämnda revir och anvisas till öfningsskogar åt skolan.

För skolans inrättande vid Hammarsebo kronopark kunna vissa där befintliga byggnader efter nödiga ändringar och reparationer användas, särskildt två i godt stånd varande byggnader, af hvilka den ena skulle kunna användas till skolsal, matsal, kök m. m. för lärjungarna och den andra till bostad åt skolföreståndaren. Genom denna anordning skulle endast en nybyggnad erfordras, nämligen för inrymmande af öfriga lokaler för eleverna och bostadslägenhet åt skogsrättaren. De härför beräknade kostnaderna uppgå, under förutsättning att nödigt virke tages från kronoparken, till i rundt tal för ändrings- och reparationsarbetena 3,000 kronor och för nybyggnaden 12,000 kronor. Emellertid tillkomma vissa kostnader härutöfver. Ofvanberörda å kronoparken befintliga byggnader jämte för skolan nödigt tomtutrymme disponeras nämligen intill den 14 mars 1915 af arrendatorn af vissa kronoparken tillhörande inägor. För att nämnde arrendator, som kan åtnöjas med mindre byggnader i stället för de för skolan behöfliga, skall afstå dessa senare, erfordras, att för honom uppföras andra byggnader. Kostnaderna härför äro beräknade till 5,000 kronor. Därjämte fordrar arrendatorn i ersättning för afståendet af tomtområdet och de större byggnaderna under återstående arrendetiden en årlig ersättning af 250 kronor. De kontanta utläggerna för flyttandet af Hunnebergs skogsskola till Hammarsebo skulle alltså, enligt det nu sagda, belöpa sig till 20,000 kronor för en gång och 250 kronor årligen till den 14 mars 1915. Dessa kostnader böra emellertid utgå från reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning m. m., hvarom vidare nedan.

En af Hunnebergs skogsskolas *flyttning* uppstående kostnad af

beskaffenhet att böra utgå från bestämda anslaget till skogsläroverken är däremot en höjning af föreståndarens för skolan aflöning. Genom flyttningen skulle nämligen jägmästarens i Hunnebergs revir befattning med skolan upphöra och hans arvode, 1,000 kronor, såsom skol-föreståndare icke vidare utgå, hvaremot skolan, i likhet med de andra af nu ifrågavarande skogsskolorna, skulle erhålla en uteslutande vid skolan tjänstgörande föreståndare med enahanda aflöning som de öfriga föreståndarna eller 3,400 kronor. Den här af föränledda ökningen i statsutgifterna belöper sig således till 2,400 kronor.

Jämväl den beträffande Grönsinka, Bjurfors och Kolleberga skogsskolor nästlidna år beslutade och för Hunnebergs skogsskola i förevarande ärende föreslagna *utvidgningen* har medfört ökade anslagskraf. Så kräfves i mån som elevantalet ökats flere stipendier och mera expens- och underhållsmedel. För enhvar af skolorna, hvilka efter deras utvidgning skulle blifva lika stora, anses sålunda behöfvas 16 stipendier och 1,400 kronor i expensmedel. Utöfver hvad från anslaget till skogsläroverken för nämnda skolor och ändamål enligt hvad ofvan sagts nu utgår skulle alltså erfordras 6,500 kronor för 26 nya stipendier och 1,850 kronor för ökade expens- och underhållsmedel, eller sålunda tillhoppa 8,350 kronor. — Denna utgiftsökning skulle emellertid, enligt hvad domänstyrelsen ställt i utsikt, komma att i viss mån motvägas genom indragning efter skolans flyttning af en aflönad assistentbefattning inom Kalmar revir.

Det under förevarande anslagstitel uppförda *reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet*, som hufvudsakligen är afsedt att bereda nödigt driftkapital för skötseln af statsskogarna, har såsom en följd af den alltmer intensiva och rationella vård och skötsel, som på senare tiden kommit dessa skogar till del och som var afsedd att ytterligare befordras genom den på grund af 1908 års Riksdags beslut i ämnet vidtagna omorganisationen af skogsstaten, för hvart och ett af de senare åren väsentligt ökats. Så höjdes anslaget efter att åren 1903—1906 hafva utgått med enahanda belopp 1,599,792 kronor,

	för år 1907	till	1,824,792	kronor
»	»	1908	»	2,264,792
»	»	1909	»	2,568,850
»	»	1910	»	2,873,850

Enligt följande i statsrådsprotokollet intagna tablå ställer sig statskogarnas afkastning under ungefär samma tid sålunda (därvid emellertid är att märka, att utgifterna för år 1909 blott äro approximativa):

År.		Bruttoafkastning.		Nettoafkastning.
1905.....	kronor	7,632,985: 85	kronor	4,734,689: 95
1906.....	»	8,693,618: 27	»	5,846,843: 98
1907.....	»	10,039,842: 79	»	6,938,892: 20
1908.....	»	9,594,482: 79	»	6,008,391: 02
1909.....	»	8,857,974: 59	»	4,502,962: 59

Då, såsom departementschefen framhållit, minskningen i afkastningen åren 1908 och 1909 kan tillskrifvas den nämnda år utmärkande, jämväl på trävarumarknaden inverkande allmänna depressionen på det ekonomiska området, torde väl kunna sägas, att höjningarna af anslaget motsvarats af ökad afkastning från skogarna. Domänstyrelsen har också ställt i utsikt, att nettoafkastningen af statsskogarna för innevarande år kommer att visa en betydlig ökning jämförd med samma afkastning år 1909 äfvensom att, därest skogsväsendets utveckling får fortgå normalt, inkomsterna af skogsväsendet år 1911 troligen komma att afsevärdt öfverstiga nettoafkastningen under det hittills gynnsammaste året, år 1907.

För år 1911 har, såsom förut nämnts, äskats höjning af ifrågasvarande anslag med ett för utjämnande af anslagets slutsumma till 359,450 kronor bestämdt belopp. Såsom inverkande å anslagsbehovvet för 1911 har framhållits, dels att staten de senaste åren gjort betydande skogsförvärf, dels ock den omständigheten, att, under det å anslaget funnits reservationer

vid 1906 års början	kronor	849,371
» 1907 » »	»	727,278
» 1908 » »	»	603,594
» 1909 » »	»	429,720

samt jämväl å 1909 års anslag kan påräknas reservation, ehuru visserligen till högst väsentligt minskadt belopp, så synes å innevarande års anslag reservationerna komma att uppgå till ett så obetydligt belopp, att de knappast kunna tagas i beräkningen vid pröfningen af det för år 1911 erforderliga anslaget.

Af de i det föregående omförmälda ändamål, hvarför Eders Kungl. Maj:t under ifrågasvarande punkt af statsverkspropositionen äskat medel, hafva — såsom ofvan nämnts — följande ansetts vara af beskaffenhet, att utgifterna därför böra utgå från reservationsanslaget i fråga, nämligen de af Hunnebergs skogsskolas flyttning till Hammarsebo kronopark föranledda byggnadsarbetena samt godtgörelsen till vederbörande arrendator för afståendet af för skolan behöfliga byggnader och nödigt

tomtområde äfvensom vissa expenser för skogsinstitutet. Utgifterna härför skulle emellertid fördelas å 1910, 1911 och följande års anslag. Därvid skulle enligt Eders Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning utgå från 1910 års anslag dels 1,000 kronor till fyllnad i skogsinstitutets expensanslag för samma år dels ock 2,500 kronor för nyanskaffning af undervisningsmaterieell för institutet och från 1911 års anslag dels för sistnämnda ändamål medel till enahanda belopp som från 1910 års anslag dels kostnaderna, 20,000 kronor, för ofvannämnda byggnadsarbeten dels ock den för året belöpande ersättningen, 250 kronor, till bemälda arrendator.

Hvad först beträffar omregleringen af reviren inom Jämtlands län, så torde behovet däraf genom skyddsskogarnas tillkomst och skogsstatens däraf föranledda högst betydligt ökade arbete med biträde åt enskilda skogsägare vara af stadigvarande och så trängande natur, att densamma icke kan utan olägenhet för skogshushållningen i länet åsidosättas. Och då det af domänstyrelsen i ämnet utarbetade, af Eders Kungl. Maj:t för Riksdagen nu framlagda förslaget förefaller väl afpassadt efter skogsförhållandena i länet, har Riksdagen funnit sig böra obetingadt bifalla Eders Kungl. Maj:ts framställning i denna del.

Vid bedömandet af den ifrågasatta revirregleringen inom Östergötlands och Kalmar län torde en mera principiell synpunkt böra anläggas. I mellersta och södra Sverige, där på grund af den tätare befolkningen och de bättre kommunikationerna afsättningen af skogsprodukterna kan ske med större lätthet och högre vinst än i de nordligare delarna af landet, torde nämligen vid förvaltningen af de allmänna skogarna, särskildt de under skogsstatens omedelbara vård ställda, hufvudvikten läggas därpå, att skogsskötseln bedrivs så intensivt som förhållandena medgifva, hvilket tydligtvis i sin ordning nödvändiggör lämplig begränsning af de särskilda förvaltningsområdena. I denna riktning har också Riksdagen vid flere tillfällen uttalat sig. Hvad sålunda sagts gäller i hög grad nu ifrågavarande revir, och då såsom ofvan nämnts statsskogarnas areal inom dessa revir genom de betydande markförvärf, kronan där under de senare åren gjort, väsentligt ökats, finner Riksdagen i likhet med Eders Kungl. Maj:t och domänstyrelsen en uppdelning af reviren på flere förvaltningsenheter förestafvadt af en god skogshushållning.

Mot inrättandet af de föreslagna nya Gullbergs och Aspelanda revir har Riksdagen därför icke något att erinra.

De vid de nya jägmästarbefattningarna föreslagna aflöningarna

stå i full öfverensstämmelse med gällande aflöningsstat för skogsstaten. I afseende därå är alltså ej heller något att erinra.

Beträffande äskandet af expensmedel för skogsinstitutet har Riksdagen, af hvad statsrådsprotokollet därom innehåller, blifvit öfvertygad om befogenheten af ifrågavarande anslagskraft. Riksdagen, som delar departementschefens uppfattning, att institutets ordinarie expensmedelsanslag endast bör ökas till ett belopp, motsvarande summan af de utgifter, som kunna beräknas komma att årligen från anslaget utgå, men att hvad som erfordras till afsevärdare utgifter af mer tillfällig beskaffenhet bör utgå från reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, från hvilket anslag jämväl den behöfliga fyllnaden i institutets expensmedelsanslag för innevarande år lämpligen bör utgå, har alltså ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag jämväl i förevarande afseende.

Den ifrågasatta förflyttningen från Hunnebergs kronopark af den där belägna skogsskolan är otvifvelaktigt i hög grad af omständigheterna påkallad, alldenstund nämnda kronopark på grund af sin förut omnämnda beskaffenhet gifvetvis måste vara synnerligen olämplig såsom öfningsskog vid utbildandet af blifvande skogsbevakare. Då vidare den af förra årets Riksdag beslutade utvidgningen af Grönsinka, Bjurfors och Kulleberga skogsskolor icke synes kunna fylla behovet af ökad tillgång på utbildade bevakare, torde det vara välbetänkt att i sammanhang med flyttning af förstnämnda skola jämväl föranstalta om en utvidgning af densamma, så att den må kunna mottaga lika antal elever som hvardera af nämnda tre skolor, eller tjugu stycken. Valet af ny förläggningssort för den utvidgade skolan, Hammarsebo kronopark i Kalmar län, finner Riksdagen väl träffadt med hänsyn ej mindre till beskaffenheten af kronoparken och närliggande allmänna skogar, hvilka skulle utgöra skolans öfningsskogar, än äfven därtill, att kostnaderna för skolans anordnande genom användandet för ändamålet af därstädes redan befintliga byggnader synbarligen ställa sig förhållandevis låga. Beträffande de för skolans inrättande å sistnämnda kronopark beräknade byggnadskostnaderna har Riksdagen vid granskning däraf icke funnit anledning till erinran, liksom den af arrendatorn af kronoparkens inägor fordrade ersättningen för afståendet till skolan af nödig tomt och utbytet af vissa för skolan behöfliga byggnader mot mindre sådana synes Riksdagen skäligen.

En gifven följd af förflyttningen och utvidgningen af Hunnebergs skogsskola torde vara, att denna skola jämväl i afseende å föreståndarebefattningen, som hittills uppehållits af jägmästaren i reviret, likställes

med de öfriga för utbildande af skogsbetjände afsedda skolorna. Eders Kungl. Maj:ts förslag om utbytande af nuvarande föreståndaren mot en uteslutande vid skolan sysselsatt föreståndare med enahanda aflöning som samma befattningshafvare vid de öfriga skolorna har därför jämväl vunnit Riksdagens bifall.

Utvidgningen af förenämnda fyra skogsskolor måste uppenbarligen öfva inverkan på de årliga kostnaderna för skolornas uppehållande, hvilka, då skolorna blifva lika stora, äfven torde böra beräknas till samma belopp för alla skolorna. Den af Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagna höjningen af skolornas expens- och underhållsmedel från nuvarande belopp till 1,400 kronor för hvardera skolan har Riksdagen funnit af behovet påkallad. Däremot torde det af Eders Kungl. Maj:t för hvardera af ifrågavarande skolor föreslagna antalet stipendier, 16 stycken, vara väl rikligt tillmätt. Såsom i statsrådsprotokollet meddelas, hafva nämligen de vid skolorna inträdessökandes antal allt hitintills varit så stort, att stipendierna icke synas erforderliga för att tillföra skolorna lämpliga bevakarämnen. Likväl anser Riksdagen, att nu ifrågavarande skolor icke böra till sitt förfogande hafva mindre antal stipendier än Bispgårdens och Hällnäs skogsskolor, hvilka hvardera äro tilldelade tolf stipendier. Men därmed torde, ehuru elevantalet vid hvar och en af de utvidgade skolorna kommer att öfverstiga antalet elever vid en hvar af nämnda två skolor, anslagsbehovet för ifrågavarande ändamål af nyss anförda skäl få anses åtminstone tillsvidare behörigen tillgodosedt. Skulle framdeles yppas behof af flere stipendier, lärar väl Riksdagen ej undandraga sig att bevilja därför erforderliga medel. I enlighet med Riksdagens nu uttalade uppfattning behöfver det bestämda anslaget till statens skogsläroverk för ifrågavarande ändamål ökas med, i stället för af Eders Kungl. Maj:t föreslagna 6,500 kronor, endast 2,500 kronor, motsvarande tio nya stipendier, nämligen fyra för Hammarsebo (Hunnebergs) och två för hvardera af Bjurfors, Grönsinka och Kolleberga skogsskolor.

Hvad slutligen beträffar reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet så har Riksdagen, då det är af synnerlig vikt att tillräckligt rörelsekapital finnes att tillgå vid förvaltningen af statens skogar samt Riksdagen vid granskning af anslagsbehovet i nämnda afseende för år 1911 icke funnit anledning till erinran emot hvad därutinnan föreslagits ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts framställning i denna del.

På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen

dels i den för skogsstaten gällande stat uppfört ytterligare fem jägmästarbefattningar med de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna löneförmåner och i sammanhang därmed nedsatt de i samma stat uppförda resepenningar till jägmästaren i Tjusts revir, nu 700 kronor, med 100 kronor till 600 kronor;

dels höjt de i staten för skogsinstitutet uppförda expensmedel, nu 5,000 kronor, med 1,000 kronor till 6,000 kronor;

dels under förutsättning, att ofvan omförmälda förflyttning af Hunnebergs skogsskola kommer till stånd, med afförande ur staten för skogsskolorna af arvodet till nämnda skolas föreståndare, i samma stat uppfört föreståndaren för den nya skogsskolan med af Eders Kungl. Maj:t föreslagna aflöningsförmåner;

dels med bifall till Eders Kungl. Maj:ts af Riksdagen jämkade förslag i öfrigt beträffande statens skogsskolor höjt anslaget till samma skolor med ytterligare 4,350 kronor;

dels höjt reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, nu 2,873,850 kronor, med 359,450 kronor till 3,233,300 kronor;

dels ock medgifvit

att, för uppförande å Hammarsebo kronopark i Kalmar län af för inrättandet af en ny skogsskola erforderliga byggnader samt för öfriga med skolans anordnande förenade utgifter, af sistnämnda anslag för år 1911 må användas sammanlagdt högst 20,250 kronor, samt

att af samma anslag för år 1910 må disponeras ett belopp af 1,000 kronor till fyllnad i skogsinstitutets expensmedel äfvensom att af nämnda anslag för åren 1910 och 1911 må, för nyanskaffning af för institutets verksamhet erforderliga instrument med mera, användas under hvarterda året ett belopp af högst 2,500 kronor.

Till följd häraf kommer anslaget till skogsväsendet att erhålla följande uppställning:

Bestämmt anslag:

för skogsstaten	1,140,300: —	
„ statens skogsläroverk	96,800: —	1,237,100: —

Förslagsanslag:

till ålderstillägg åt personalen vid skogsstaten och skogsläroverken	110,000: —	
		Transport 1,347,100: —

Transport 1,347,100: —

Reservationsanslag:

till enskilda skogsundervisningen	7,600: —	
„ kronoskogarnas förvaltning och be- främjande af skogsväsendet i allmänhet	3,233,300: —	3,240,900: —
		<hr/> Summa kronor 4,588,000: —.

Skiften och afvittringar.

5:o) Beträffande det under ifrågavarande hufvudtitel uppförda ordinarie förslagsanslaget till skiften och afvittringar, har Eders Kungl. Maj:t icke föreslagit någon förändring af anslagets nuvarande belopp, 63,000 kronor. Vidkommande dispositionen af anslaget har Eders Kungl. Maj:t däremot i två särskilda till Riksdagen den 4 och den 15 april 1910 aflåtna propositioner, nr 162 och 205, under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dagar gjort framställningar, i hvilket afseende Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva

dels att från anslaget finge under innevarande år enligt i statsrådsprotokollet för berörda den 4 april angifna grunder af Eders Kungl. Maj:t anvisas bidrag till ersättande af kostnaderna för laga skiftena i byarna Parakkavaara, Junosuando Masungsby och Svappavaara inom Juckasjärvi socken af Norrbottens län;

dels ock att från och med år 1911 arfvodet till enhvar af de vid afvittringsverket i Västerbottens och Norrbottens län förordnade afvittringslandtmätare finge utgöra 4,000 kronor för år räknadt;

att berörda arfvode måtte kunna höjas för den, som tjänstgjort fem år, med 500 kronor och för den, som tjänstgjort tio år, med ytterligare 500 kronor;

samt att ifrågavarande arfvoden finge anvisas att utgå från nyssnämnda förslagsanslag.

Med anledning af därom i proposition den 23 april 1909 af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning medgaf nästlidna års Riksdag (Riksdagens skrifvelse den 24 maj 1909, nr 209) — jämte det att det under nionde hufvudtiteln bland ordinarie anslagen uppförda reservationsanslaget till skiften och afvittringar förändrades till förslagsanslag — att från nämnda anslag finge, bland annat, enligt i statsrådsprotokollet öfver jord-

bruksärenden för berörda dag angifna grunder af Eders Kungl. Maj:t beviljas bidrag till gäldandet af kostnaderna för sådana laga skiften i Juckasjärvi socken, som därefter kunde varda avslutade och fastställda. Grunderna, enligt hvilka sådant bidrag sålunda skulle utgå, voro, att bidraget skulle beräknas efter 1 krona för hvarje hektar inrösningsjord och 75 öre för hvarje hektar annan mark, som inginge i skiftet, att bidragssumman skulle fördelas mellan delägarna i skiftet efter samma grund som skifteskostnaderna, samt att bidrag icke skulle utgå till bolag eller sådan enskild ägare eller innehafvare af i skiftet ingående fastighet, hvilken icke vore mantalsskrifven inom socknen. Vid bestämmandet af storleken af bidragen beräknades, att de skulle motsvara hälften af delägarnas direkta skifteskostnader.

Af det vid nu förevarande proposition nr 162 fogade statsrådsprotokollet framgår, att byarna Parakkavaara, Junosuando Masungsby och Svappavaara i Juckasjärvi socken, i olikhet med samtliga öfriga byar inom socknen, redan undergått fastställda laga skiften vid den tid, då Riksdagen fattade sitt förenämnda beslut. På grund häraf äro dessa tre byar uteslutna från den lättnad i skifteskostnaderna, som 1909 års Riksdag medgaf för socknen i öfrigt.

I likhet med departementschefen finner Riksdagen särskildt med afseende å hvad i statsrådsprotokollet upplysts om byamännens i ifrågasvarande byar ekonomiska ställning, rättvisa och billighet fordra, att invånarne i nämnda tre byar icke förvägras enahanda hjälp från statens sida, som kommer att lämnas öfriga ägare och innehafvare af jord inom samma socken till lindrande af deras skifteskostnader. På det emellertid för de tre byarnas i fråga vidkommande dessa kostnader skola blifva gäldade af statsmedel till lika del som för socknen i öfrigt, måste statsbidraget beräknas efter högre belopp för hvarje i skiftet ingående hektar mark än som af förra årets Riksdag för därefter avslutade och fastställda skiften bestämdes. Kostnaderna för skiftena i de tre byarna hafva nämligen varit väsentligt högre än de kostnader blifvande skiften i socknen komma att draga, beroende förnämligast därpå att efter skiftenas fastställande dels skiftenas omfång i socknen begränsats, genom lag af den 5 juni 1909, till inrösningsjorden och en del af skogsmarken, så att i skifte ej får intagas mer än hälften af skifteslagets hela areal, dels ock landtmäterikostnaderna sänkts till följd af omorganisationen af och löneregleringen för landtmäteristaten i orterna och den i sammanhang härmed vidtagna nedsättningen i landtmäteritaxan med ungefär en tredjedel. Med hänsyn till nämnda förhållanden har statsbidraget till ifrågasvarande byar af Eders Kungl. Maj:t beräknats efter ett i för-

hållande till statsbidraget för blifvande skiften med en tredjedel förhöjdt belopp. Beträffande de grunder i öfrigt, efter hvilka statsbidraget skulle komma att utgå, har ej ifrågasatts någon ändring i hvad som för blifvande skiften gäller, hvadan alltså dessa grunder skulle blifva:

1:o) att bidraget beräknas efter 1 krona 33 öre för hvarje hektar inrösningsjord och 1 krona för hvarje hektar annan mark, som ingått i skiftet, med den inskränkning, som föranledes af bestämmelsen under 3:o) här nedan,

2:o) att bidragssumman fördelas mellan delägarna efter mantal, och

3:o) att bidrag icke utgår till bolag eller sådan enskild ägare eller innehafvare af i skiftet ingående fastighet, hvilken icke blifvit mantals-skrifven inom socknen.

Det sammanlagda beloppet, hvartill statsbidragen till kostnaderna för skiftena i de tre ifrågavarande byarna skulle uppgå, har af departementschefen beräknats till 56,000 kronor. Då emellertid anslaget till skiften och afvittringar, hvarifrån statsbidragen skulle utgå, från och med innevarande år är i riksstaten, såsom ofvan nämnts, uppfördt som förslagsanslag samt afsevärda reservationer å anslaget från föregående år finnas, har förevarande fråga icke behöft föranleda någon förändring af anslaget.

Sedan numera afvittringsarbetena afslutats i samtliga län, där sådana varit af nöden, utom i Västerbottens och Norrbottens län samt desamma, hvad nämnda län beträffar, begynt närma sig sin fullbordan, äro vid afvittringsverket anställda endast ett förhållandevis ringa antal landtmätare — år 1909 voro anställda inalles fem sådana befattningshafvare —, hvilket antal emellertid, enligt hvad i departementschefens yttrande till det vid propositionen nr 205 fogade statsrådsprotokollet ställts i utsikt, skulle kunna för framtiden ytterligare begränsas. Ifrågavarande landtmätares löneförmåner utgå hufvudsakligen i form af ersättning enligt taxa, i hvilket afseende gäller Kungl. Maj:ts förnyade nådiga taxa på arfvode åt afvittringslandtmätare i Västerbottens och Norrbottens län den 3 december 1880. Enligt denna taxa skall i vissa fall den allmänna landtmäteritaxan tillämpas. För de förrättningar åter, beträffande hvilka taxan innehåller själfständiga bestämmelser, utgår ersättningen antingen efter omfattningen af det utförda arbetet eller ock med visst arfvodesbelopp för hvarje för förrättningen använd dag, i hvilket senare fall dagarfvodet är bestämdt till olika belopp för olika förrättningar. Dessutom är afvittringslandtmätare enligt taxan berättigad att efter tio års väl vitsordad tjänstgöring komma i åtnjutande af

arfvodesförhöjning med 500 kronor för år. Om emellertid afvittringslandtmätares årsinkomst af tjänsten enligt taxan understiger 3,000 kronor eller, i fall han är berättigad till arfvodesförhöjning, 3,500 kronor, äger han, enligt Riksdagens för innevarande år i likhet med hvad förut under en följd af år ägt rum lämnade medgifvande, åtnjuta lönefyllnad motsvarande skillnaden mellan nyssnämnda belopp och årets inkomster af tjänsten enligt taxan. Samtliga afvittringslandtmätare sålunda tillkommande aflöningsförmåner utgå af statsmedel från det under nionde hufvudtiteln uppförda anslaget till skiften och afvittringar. — Den nu ifrågavarande förändringen i afvittringslandtmätarnes aflöningsförhållanden består således däri, att ersättningen enligt taxan skulle utbytas mot fast årligt arvode till olika belopp allt efter längden af vederbörandes tjänstetid. Dessutom skulle enligt hvad departementschefen antydt ifrågavarande befattningshafvare, som förut ej åtnjutit någon kostnadsfri ledighet, hädanefter komma i åtnjutande af sådan.

Enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår komma de efter taxan högst ersatta afvittringsförrättningarna att inom kort vara i allmänhet slutförda. Då härtill kommer, att den allmänna landtmäteritaxan blifvit genom den i sammanhang med omorganisationen af och löneregleringen för landtmätestaten i orterna väsentligen sänkt, i hvad den har tillämpning å afvittringsarbetet med öfver en tredjedel, komme gifvetvis afvittringslandtmätarnes aflöningsförmåner, därest de fortfarande skulle utgå efter nu gällande grunder, att undergå en afsevärd minskning. En följd häraf blefve sannolikt att de vid afvittringsverket nu anställda och med afvittringsarbetet väl förtrogna landtmätarne skulle vid tillfälle söka sig annan sysselsättning och förty komma att ersättas med annan för arbetet mer eller mindre främmande personal, hvarigenom kontinuiteten och noggrannheten i afvittringsarbetet kunde äfventyras. Med afseende härå och då billigheten otvifvelaktigt kräfver, att en sådan inkomstminskning som nyss nämnda förebygges, synes en förändring af de grunder, hvarefter afvittringslandtmätarnes aflöningsförmåner bestämmas, vara af behovet påkallad.

Vidare framgår af statsrådsprotokollet att hufvudparten af de afvittringsarbeten, som under de senaste åren utförts, varit sådana som enligt taxan godtgöras medelst dagarfvode. Likaså lära de återstående afvittringsförrättningarna hufvudsakligen vara af enahanda beskaffenhet. Då således enligt nuvarande förhållanden afvittringslandtmätarnes aflöning i allmänhet utgår och fortfarande skulle utgå efter tidsberäkning, har Riksdagen icke haft något att erinra emot den föreslagna ändringen i formen för ifrågavarande statstjänares aflönande, i all synnerhet som

den blifvande aflöningsformen — fasta årsarfvoden — i viss mån redan tillämpats genom taxans arfvodesförhöjning och den af Riksdagen särskildt medgifna lönefyllnaden.

Den i ärendet förebragta utredningen gifver vid handen, att under de senare åren afvittringslandtmätarnes i Norrbottens län sammanlagda årsinkomster af tjänsten enligt taxan ej varit högre än att lönefyllnad måst till dem utgå, hvaremot afvittringslandtmätarnes i Västerbottens län årsinkomster af tjänsten väsentligt öfverstigit hvad som föreslagits skola utgå i fast årsarfvode. Förevarande aflöningsreglering innebär alltså i stort sedt en jämnare fördelning mellan ifrågavarande befattningshafvare af den för afvittringsarbetet utgående ersättningen. Med hänsyn härtill och då de föreslagna årsarfvodenas förhållandevis höga belopp äro betingade af ifrågavarande landtmätares synnerligen ansträngande arbete ute å marken och de mången gång ytterst svåra förhållanden, hvarunder det måste utföras, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, i hvad det afser aflöningsbeloppen. Af sistnämnda orsak har Riksdagen jämväl ansett sig icke böra motsätta sig, att afvittringslandtmätarne beredas kostnadsfri ledighet i den utsträckning departementschefen ifrågasatt. Därvid har Riksdagen emellertid utgått från den bestämda förutsättningen, att ledigheten icke beviljas under den tid, då arbetet kan bedrifvas utomhus.

I öfrigt har det föreliggande förslaget icke gifvit anledning till annat yttrande från Riksdagens sida än att Riksdagen velat uttala sin förväntan, att afvittringsarbetet, som nu pågått anmärkningsvärdt lång tid, i möjligaste mån påskyndas och att därvid ej användes större personal än som af förhållandena oundgängligen påkallas.

Den af Eders Kungl. Maj:t i sistnämnda proposition gjorda framställningen om ändrade grunder för afvittringslandtmätarnes aflöningsförhållanden behöfver icke föranleda någon ändring i anslaget till skiften och afvittringar. Samma är, såsom nyss nämnts, förhållandet med statsbidraget till kostnader för vissa laga skiften inom Juckasjärvi socken af Norrbottens län. På grund häraf och då för öfrigt icke något förekommit, som kan föranleda ändring i anslaget i fråga, kommer detsamma att i nästa års riksstat uppföras med oförändradt belopp.

Riksdagen får alltså för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att Riksdagen

dels för år 1911 fastställt det under riksstatens nionde hufvudtitel uppförda ordinarie förslagsanslaget till skiften och afvittringar till samma belopp, som i innevarande års riksstat, 63,000 kronor;

dels ock medgifvit

att från nämnda anslag må under innevarande år enligt ofvan angifna grunder af Eders Kungl. Maj:t anvisas bidrag till ersättande af kostnaderna för laga skiftena i byarna Parakkavaara, Junosuando Masugnaby och Svappavaara inom Juckasjärvi socken af Norrbottens län;

att från och med år 1911 arfvodet till en hvar af de vid afvittringsverket i Västerbottens och Norrbottens län förordnade afvittringslandtmätare må utgöra 4,000 kronor för år räknadt;

att berörda arfvode må kunna höjas för den, som tjänstgjort fem år, med 500 kronor och för den, som tjänstgjort tio år, med ytterligare 500 kronor; samt

att ifrågavarande arfvoden må anvisas att utgå från nyssberörda anslag.

Öfriga ordinarie anslag.

6:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år finnas å nionde hufvudtiteln uppförda, har Eders Kungl. Maj:t icke föreslagit någon annan ändring än att förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., nu 40,463 kronor, måtte för utjämnande af hufvudtitelns slutsumma höjas med 2 kronor till 40,465 kronor.

Riksdagen får för Eders Kungl. Maj:t tillkännagifva, att samtliga ordinarie anslag under nionde hufvudtiteln, som här ofvan icke blifvit särskildt omförmälda, för år 1911 fastställts till samma belopp som i innevarande års riksstat; dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. till jämnande af hufvudtitelns slutsumma utförts med ett belopp af 40,446 kronor.

Extra anslag.

Med anledning af de framställningar, som gjorts i afseende å tillfälliga, till nionde hufvudtiteln hänförliga behof, har Riksdagen fattat följande beslut.

Jordbruksdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

7:o) I punkt 8 af förevarande hufvudtitel i statsverkspropositionen har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till provisorisk löne-reglering för befattningshafvande i jordbruksdepartementet, i enlighet med i det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 14 januari 1910 tillstyrkta grunder och på de däruti förordade villkor, på extra stat för år 1911 bevilja ett förslagsanslag af 6,810 kronor, däraf högst 162 kronor 50 öre må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Såsom Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen i anledning af förevarande framställning

dels till provisorisk löne-reglering för befattningshafvande i jordbruksdepartementet, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementensärenden den 14 januari 1910 framställda grunder med viss jämkning däri beträffande registratorn i departementet, å extra stat för år 1911 anvisat såsom förslagsanslag 6,810 kronor, däraf högst 162 kronor 50 öre må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

dels godkänt vissa villkor, utöfver redan gällande lönevillkor, för åtnjutande af de provisoriska aflöningstilläggen;

dels ock meddelat vissa föreskrifter till iakttagande vid utbetalningen af provisoriska aflöningstillägg.

8:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t under punkten 9 föreslagit Riksdagen att för aflönande af en kanslisekreterare inom jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 5,050 kronor, däraf 1,600 kronor skola anses såsom tjänstgöringspenningar.

Då behof af ifrågavarande kanslisekreterare otvifvelaktigt förefinnes jämväl för år 1911 samt denne tjänsteman i aflöningshänseende fort-

farande torde böra vara likställd med departementets kanslisekreterare å ordinarie stat, har Riksdagen, för aflönande af en kanslisekreterare inom jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 5,050 kronor, däraf 1,600 kronor skola anses såsom tjänstgöringspenningar.

9:o) Under punkten 10 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för beredande af arfvode åt en extra föredragande inom jordbruksdepartementet m. m. på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 4,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot denna Eders Kungl. Maj:ts framställning, har alltså för beredande af arfvode åt en extra föredragande inom jordbruksdepartementet m. m. på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 4,000 kronor.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till undervisningsmateriell för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp å extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 3,000 kronor.

För hvart och ett af åren 1908—1910 har Riksdagen för ifrågasvarande ändamål å extra stat beviljat ett belopp af 3,000 kronor. Då, enligt hvad utredningen gifver vid handen, behovet af anslaget synes alltjämt kvarstå oförminskadt, har Riksdagen till undervisningsmateriell för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp å extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 3,000 kronor.

11:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1908—1910 ägt rum, till understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana landtmannaskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 10,000 kronor, att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

12:o) Under erinran, att Riksdagen, för genomförande af omorganisation af de tre landtbruksskolorna inom Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län på sådant sätt, att kurserna vid desamma utan minskning af den teoretiska undervisningen förändrades från tvååriga till ettåriga, med bifall till af Kungl. Maj:t i ämnet gjorda framställningar, för hvarje år från och med år 1902 anvisat å extra stat ett anslag af 6,000 kronor för höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till enhvar af nämnda skolor utgående understöd af statsmedel, får Riksdagen

anmäla, att Riksdagen, då denna omorganisation alltfört visat sig vara till gagn för skolornas verksamhet, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning anvisat, för höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till enhvar af de inom Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län inrättade tre landbruksskolor utgående understöd af statsmedel, å extra stat för år 1911 ett anslag af 6,000 kronor.

13:o) Under punkt 14 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 6,000 kronor till beredande af statsbidrag åt Fredrika-Bremer-förbundets landthushållningsskola vid Rimforsa för utbildande af lärarinnor.

Riksdagen har i anledning af denna Eders Kungl. Maj:ts framställning å extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 6,000 kronor till beredande af statsbidrag åt Fredrika-Bremer-förbundets landthushållningsskola vid Rimforsa för utbildande af lärarinnor.

14:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1908—1910 ägt rum, såsom bidrag till aflöning åt tolf kringresande jordbrukskonsulenter i Dalarne och Norrland under villkor, att konsulenternas rese- och traktamentsersättning bekostas af landsting, hushållningssällskap eller eljest, samt på de villkor i öfrigt, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 30,000 kronor, att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas.

15:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t under punkt 16 föreslagit Riksdagen att till bestridande af kostnaden för byggnadsarbeten vid Alnarps veterinärinstitution på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 7,281 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Den till ofvannämnda institution hörande byggnaden, som uppfördes för mer än fyrtio år sedan, har under årens lopp på grund af utvidgning af lärokurserna, förbättring af undervisningssättet samt ökning af elevantalet blifvit alltmer trång och jämväl i öfrigt otidsenlig. Sålunda är anatomisalen så trång, att undervisningen därpå försenas, och operationssalen på grund af belysningsförhållandena, olämplig golfbeläggning m. m. för sitt ändamål i vissa fall oanvändbar. Vidare kunna föreläsningarna i anatomi och fysiologi af utrymmesskäl ej hållas i ifrågavarande byggnad, hvilket i hög grad försvårar användandet af den till ämnena hörande undervisningsmaterielen, hvilken förvaras i nämnda byggnad. Slutligen saknas laboratorierum. Förevarande anslag har nu äskats för verkställande af vissa för afhjälpande af nämnda miss-

förhållanden erforderliga om- och tillbyggnadsarbeten m. m. vid veterinärinstitutionen, nämligen: inläggande af cementgolf i den nuvarande operationssalen och dennas apterande till anatomisal, hvarigenom tillräckligt utrymme vunnas; det nuvarande stora museirummets i öfre våningen afdelning och inredning till föreläsningssal samt laboratorierum med en särskild trappuppgång; inläggande, efter borttagande af en mindre vägg i nuvarande sjukstallet, i detta jämte den nuvarande anatomisalen af brädgolf samt lokalens målning och inredning till två museirum för undervisningsmaterial, tillhörande ämnena anatomi, fysiologi, hippologi och sjukvård; uppförande af en särskild operationsbyggnad; samt ofvannämnda lokalers förseende med behöflig inredning och apparater.

Enligt af styrelsen för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp införskaffade kostnadsförslag och ritning skulle kostnaderna härför utgöra:

för ändringar i veterinärbyggnaden	kronor 1,242: —
för en särskild operationsbyggnad	„ 2,800: —
för inredningar och apparater	„ 2,051: —
eller tillhopa	kronor 6,093: —

Mot denna kostnadsberäkning har öfverintendentensämbetet framställt vissa af Eders Kungl. Maj:t gillade anmärkningar. Så har ämbetet ansett, att till förstnämnda summa borde läggas, för oförutsedda utgifter, ett belopp af 258 kronor, att den för operationsbyggnaden beräknade summan borde, alldenstund i förslaget kostnaderna för plåttak, cementgolf, ventilator och oförutsedda utgifter beräknats för låga samt kostnad för målning, af ämbetet uppskattad till 300 kronor, ej alls upptagits, höjas med sammanlagdt 680 kronor samt att, beträffande inredningar och apparater, jämväl kostnaden härför med hänsyn till vissa ledningsarbeten beräknats väl lågt, hvarför och på det att förslagens slutbelopp i allmänhet icke måtte behöfva öferskridas, till samma förslag borde läggas för oförutsedda utgifter 250 kronor.

Genom de af ämbetet sålunda ifrågakända ändringarna i vederbörande kostnadsberäkningar hafva desamma ökats med tillhopa 1,188 kronor, så att totalkostnaden för de ifrågasatta ändrings- och tillbyggnadsarbetena enligt ämbetet skulle uppgå till 7,281 kronor, hvilket belopp Eders Kungl. Maj:t också, såsom ofvan nämnts, äskat.

Af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen funnit behöfvet af de föreslagna om- och tillbyggnadsarbetena m. m. vid Alnarps veterinärinstitution oförtydligt ådagalagd, hvadan Riksdagen ansett sig böra

anvisa medel till deras utförande. Beträffande det härför erforderliga beloppet har Riksdagen dock icke blifvit öfvertygad om nödvändigheten att vid beräkningen däraf iakttaga de af öfverintendentsämbetet gjorda jämkningarna i de föreliggande kostnadsförslagen, så vidt angår däri afsedda arbeten. Nämnda förslag, hvilka Riksdagen granskat och af hvilka en del torde hafva karaktär af bindande anbud, äro nämligen upprättade af med förhållandena på orten tydligen förtrogna personer och naturligtvis med hänsyn till å orten gällande pris. På grund häraf och då institutionens styrelse för sin del, enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas, för ifrågavarande ändamål endast begärt hvad som enligt kostnadsförslagen skulle erfordras, men samma förslag, såsom öfverintendentsämbetet anmärkt, emellertid ej omfatta målning af operationshallen, föreställer sig Riksdagen, att hvad styrelsen sålunda begärt, 6,093 kronor ökad med 300 kronor för målning af nämnda hall, tillsammans 6,393 kronor, eller, för beloppets afrundande, 6,400 kronor skulle vara för ändamålet tillräckligt.

Riksdagen har alltså till bestridande af kostnaden för byggnadsarbeten m. m. vid Alnarps veterinärintitution på extra stat för år 1911 beviljat ett belopp af 6,400 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Veterinärundervisning m. m.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att — med förklarande att samma stat, som för år 1909 blifvit för veterinärbakteriologiska anstalten af Riksdagen godkänd, skall vara gällande äfven under år 1911 — medgifva, att Eders Kungl. Maj:t må under sistnämnda år för uppehållande af anstaltens verksamhet under år 1911 disponera å extra stat för år 1909 för samma ändamål anvisade medel, 21,320 kronor.

På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning anvisade 1908 års Riksdag medel för inrättande af en veterinärbakteriologisk anstalt samt fastställde därvid stat för anstalten för år 1909, slutande å 21,320 kronor. För uppehållande af verksamheten under innevarande år vid anstalten, som emellertid ej trädt i verksamhet under år 1909 men beräknades komma att göra det under år 1910, anvisade härefter 1909 års Riksdag medel till enahanda belopp. Af statsrådsprotokollet

inhämtas nu, att arbetet vid anstalten, af brist på lämplig föreståndare för densamma, ej kan antagas komma att börja ens under innevarande år utan först under år 1911. De för uppehållande af anstaltens verksamhet beviljade anslagen finnas alltså fortfarande tillgängliga att för ändamålet disponeras. Beträffande anslagsbehovet för nu ifrågakvarande år, 1911, har därför Riksdagen i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag — med förklarande att samma stat, som för år 1909 blifvit för veterinär-bakteriologiska anstalten af Riksdagen godkänd, skall vara gällande äfven under år 1911 — medgifvit, att Eders Kungl. Maj:t må under sistnämnda år för uppehållande af anstaltens verksamhet under år 1911 disponera å extra stat för år 1909 för samma ändamål anvisade medel 21,320 kronor.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

17:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad som skett för ett flertal föregående år, på extra stat för år 1911 anvisat

dels såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landtbruksmöten 7,500 kronor;

dels ock till prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten 12,500 kronor.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare, under punkt 20, föreslagit Riksdagen att, till fortsatt uppehållande af de vid landtbruksinstitutet vid Ultuna samt landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp inrättade anstalter för profning af maskiner och redskap för landtbrukets behof, anvisa å extra stat för år 1911 ett anslag af 12,500 kronor.

För uppehållande af ifrågakvarande profningsanstalter beviljade Riksdagen för hvart och ett af åren 1908 och 1909 å extra stat 10,000 kronor. För år 1910 höjdes anslaget, särskildt med hänsyn till den ökning af profningsarbetet under samma år, som var att emotse med anledning däraf, att allmänt svenskt landtbruksmöte komme att hållas under år 1911, till 12,500 kronor eller enahanda belopp, som nu äskas för sistnämnda år. Då samma skäl, som föranledde anslagshöjningen förlidet år, alltjämt kvarstå, har Riksdagen, till fortsatt uppehållande af de vid landtbruksinstitutet vid Ultuna samt landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp inrättade anstalter för profning af maskiner och

redskap för landtbrukets behof, anvisat å extra stat för år 1911 ett anslag af 12,500 kronor.

19:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad som skett beträffande år 1910, å extra stat för år 1911 anvisat såsom bidrag till underhåll af åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof — inom de orter, där landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, förbundit sig att upprätta laboratorium och bekosta ej mindre lokal för detta jämte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent än äfven aflöningen till dessa och laboratorietjänaren äfvensom de årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — 6,000 kronor för hvarje station eller tillhopa 48,000 kronor.

20:o) Vidare och på grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad som för ett flertal föregående år ägt rum, såsom bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemisk-växt-biologisk anstalt inom Norrbottens län — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll med sammanlagdt minst 6,750 kronor — på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 11,250 kronor.

21:o) Eders Kungl. Maj:t har, under punkt 23, föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande anvisa ett anslag af 10,000 kronor, för att — med högst 1,000 kronor för hvarje anstalt — användas till understöd åt sådana frökontrollanstalter, som af landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och hvilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i afseende på analysmetoder och öfriga förhållanden, som af Eders Kungl. Maj:t fastställas.

För hvar och ett af åren 1887—1908 har Riksdagen för ifrågasvarande ändamål till Kungl. Maj:ts förfogande å extra stat anvisat anslag till samma belopp och på enahanda villkor, som nu för år 1911 föreslagits.

Under den tid, berörda anslag sålunda beviljats, har upprepade gånger fråga väckts om förändrad organisation af det statsunderstödda frökontrollväsendet i landet, förnämligast i syfte att få denna verksamhet mer centraliserad. Hvarje gång har dock frågan, enär densamma kräft vidare utredning, tills vidare undanskjutits.

Emellertid förelade Eders Kungl. Maj:t 1908 års Riksdag förslag till

förändrad organisation af frökontrollväsendet, hvilket förslag gick därpå ut, att statsunderstöd skulle lämnas endast fyra i olika delar af landet belägna, bättre än de hittillsvarande utrustade frökontrollanstalter.

Riksdagen för sin del uttalade sig dock för den nuvarande anordningen med ett relativt stort antal frökontrollanstalter, spridda öfver hela landet, samt ansåg, att de brister, som enligt sakens natur måste vidlåda denna anordning, skulle blifva i det hela afhjälpta genom upprättande af en central frökontrollanstalt, hvilken anstalt Riksdagen föreställde sig lämpligen kunna anordnas i samband med den redan befintliga centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, hvarigenom kostnaderna för en sådan central frökontrollanstalt skulle kunna nedbringas.

Riksdagen anvisade alltså på extra stat för år 1909 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ett anslag af 10,000 kronor för att på dittills brukligt sätt utgå till understöd åt af hushållningssällskapen inrättade frökontrollanstalter och anhöll tillika, att Eders Kungl. Maj:t måtte efter verkställd utredning taga i öfvervägande, huruvida icke en central frökontrollanstalt borde inrättas i samband med centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, och därefter till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill förhållandena kunde föranleda.

Den af Riksdagen sålunda begärda utredningen blef härefter af Eders Kungl. Maj:t föranstaltad. Som emellertid utredningen syntes gifva vid handen, att någon särskild besparing i kostnader icke skulle stå att vinna genom det ifrågasatta förläggandet af den föreslagna centrala frökontrollanstalten till centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, hvilken anordning för öfrigt ur viss synpunkt syntes mindre lämplig, gjorde Eders Kungl. Maj:t framställning hos 1909 års Riksdag om beviljande för innevarande år af det förut öfliga anslaget på vanliga villkor.

Med hänsyn till frågans dåvarande läge biföll Riksdagen Eders Kungl. Maj:ts framställning.

Enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas har nu frågan om frökontrollväsendets omorganisation ånyo blifvit väckt, i det att åtskilliga utsädes- och fröhandel idkande bolag och enskilda personer inkommit med framställning i ämnet, i hvilken de, under framhållande af de svårigheter, som vållades dem genom det bristfälliga sätt, hvarpå frökontrollväsendet för närvarande vore ordnad, förklarade sig på det lifligaste instämma i det underdåniga utlåtande angående frökontrollväsendets ordnande, som år 1907 afgafs af styrelsen för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet och som legat till grund för Eders Kungl. Maj:ts proposition till 1908 års Riksdag. I anslutning härtill hafva de

hemställt, att det måtte tagas i öfvervägande, huruvida icke utsikt finnes till en snar och lycklig lösning af hithörande frågor. Denna framställning var vid statsverkspropositionens aflåtande föremål för i ärendet hörd myndighets behandling.

Under dessa förhållanden och då sålunda något förslag till frökontrollväsendets omorganisation icke kunde föreläggas innevarande års Riksdag har Eders Kungl. Maj:t jämväl i år inskränkt sig till att äska samma anslag som utgått föregående år.

Då således förevarande fråga alltjämt befinner sig på utredningens stadium, har Riksdagen i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1887—1910 ägt rum, på extra stat för år 1911 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande anvisat ett anslag af 10,000 kronor, för att — med högst 1,000 kronor för hvarje anstalt — användas till understöd åt sådana frökontrollanstalter, som af landsting eller hushållningssällskap, hvart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och hvilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i afseende på analysmetoder och öfriga förhållanden, som af Eders Kungl. Maj:t fastställas.

22:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen vidare i likhet med hvad som skett beträffande hvart och ett af åren 1908—1910, såsom bidrag till åtgärder för befordrande af den inhemska klöfver- och gräsfröodlingen på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 15,000 kronor.

23:o) Under punkt 25 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 25,000 kronor.

Såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet, hvars ändamål är frambringandet af nya förädlade sorter af de olika åkerbruksväxterna, har Riksdagen på extra stat för hvarje år från och med år 1905 anvisat ett anslag af 25,000 kronor. Tillika har, i öfverensstämmelse med hvad Riksdagen år 1904 förutsatte, Kungl. Maj:t årligen anvisat till föreningen ytterligare 15,000 kronor, hvilka medel utgått från anslaget till befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

Alltifrån allmänna svenska utsädesföreningens första verksamhetsår intill senare tid hafva stora svårigheter yppat sig att under fullt be-

tryggande kontroll erhålla de genom föreningen frambragta förädlade utsädesstammarne förökade och bland landets jordbrukare spridda. Detta viktiga arbete uppdrogs till en början åt enskild person; men då åtskilliga olägenheter därmed voro förenade, beslöts vid ett föreningens styrelsesammanträde att söka för ifrågavarande ändamål bilda ett bolag, hvilket skulle förbinda sig att på det insatta kapitalet blott beräkna skälig ränta och till föreningen öfverlämna all därutöfver på bolagets rörelse uppkommande vinst. Bolaget kom till stånd under benämning allmänna svenska utsädesaktiebolaget. De förväntningar, som med skäl ställdes å detta bolag, hvilket tillkommit hufvudsakligast för att främja det svenska jordbruket, blefvo emellertid besvikna; och föreningen tillskyndades, i stället för att af bolagets verksamhet skörda fördelar, åtskilliga olägenheter. Berättigadt klander yppades ock angående samarbetet mellan föreningen och bolaget, och anmärkningar framställdes äfven inom Riksdagen flera gånger vid behandling af frågan om anslag till föreningen. Med anledning däraf meddelade Kungl. Maj:t år 1907 i den till Riksdagen aflättna propositionen rörande anslag under nionde hufvudtiteln, att Kungl. Maj:t bestämt, att för tillgodonjutande af statsanslag till utsädesföreningen skulle tills vidare gälla åtskilliga i propositionen intagna villkor och bestämmelser i syfte att öfverlåtelse af de från föreningen utgående stammarne icke finge ske annorledes än efter fri och öppen täflan. Riksdagen uttalade vid beviljande af anslag till föreningen, att Riksdagen ej kunnat undgå att finna, att ett med statsanslagets rätta bruk oförenligt samband ägt rum mellan Sveriges utsädesförening och allmänna svenska utsädesaktiebolaget och att detta samband medfört afsevärda missförhållanden, men att Riksdagen hyste förhoppning om att de af Kungl. Maj:t då fastställda bestämmelserna skulle för framtiden fullt upphäfva dessa missförhållanden.

Sedan det bestående aftalet mellan föreningen och bolaget angående förökningen och försäljningen af föreningens utsädesstammar från och med år 1907 blifvit upphäfdt, utfärdades inbjudning till täflan i enlighet med de föreskrifter, som delgäfvos 1907 års Riksdag, men utföll denna täflan så, att blott ett anbud, nämligen från bolaget, ingafs och detta under sådana förhållanden, att det ej kunde antagas. De förhoppningar, som 1907 års Riksdag uttalade, blefvo således ej förverkligade, utan den svårlösta frågan om förökandet af de från föreningen utgående stammarne befann sig fortfarande på samma ståndpunkt som förut.

Riksdagen beviljade emellertid föreningen anslag jämväl för år 1909 men uttalade därvid den förvissningen, att Eders Kungl. Maj:t ej komme att godkänna någon uppgörelse om öfvertagande af utsädesstammarne

från föreningen för längre tid än ett år, utan komme att för nästföljande års Riksdag, för den händelse statsanslaget fortfarande ansåges böra för uppehållande af föreningens verksamhet äskas, framlägga till pröfning efter förnyade utredningar uppgjort förslag om öfvertagande af föreningens utsädesstammar under sådana garantier, att såväl föreningens som den jordbrukande allmänhetens intressen blefve på ett fullt betryggande sätt tillgodosedda.

Med anledning af detta Riksdagens uttalande uppdrogs åt särskildt tillkallade sakkunniga att inom jordbruksdepartementet biträda vid uppgörande af förslag till de villkor, under hvilka för kommande år anslag kunde beviljas föreningen utan att vare sig föreningens eller den jordbrukande allmänhetens intressen äfventyrades.

Vid begärandet af anslag till föreningen för innevarande år framlade Eders Kungl. Maj:t för Riksdagen ett med stöd af den af förenämnda sakkunniga verkställda utredningen i ämnet utarbetadt förslag till villkor och bestämmelser för tilldelande för framtiden af statsanslag åt föreningen. Vid beviljande af det äskade anslaget förklarade Riksdagen för sin del, att nämnda villkor och bestämmelser skulle tills vidare i hufvudsak lända till efterrättelse.

Enligt hvad i det vid årets statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden meddelas, har nu mellan utsädesföreningen och utsädesaktiebolaget träffats en för tio år, räknadt från den 1 juli 1909, gällande i enlighet med af Eders Kungl. Maj:t gilladt förslag affattad öfverenskommelse om öfverlåtelse af från föreningen utgående nya stammar och sorter af landbruksväxter till förökning och försäljning. Denna öfverenskommelse står i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det förra årets Riksdag förelagda förslaget till villkor och bestämmelser för tilldelande af statsunderstöd åt föreningen. Af befintliga skiljaktigheter mellan nyssnämnda förslag och öfverenskommelse må särskildt nämnas den, att enligt öfverenskommelsen alla af utsädesaktiebolaget i allmänna marknaden förda utsädesvaror skola stå under föreningens kontroll.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t dels fastställt stadgar för utsädesföreningen att, så länge föreningen åtnjöte statsanslag, lända till efterrättelse såsom villkor för statsanslagets tillgodonjutande, dels såsom bidrag till uppehållande af föreningens praktiskt vetenskapliga verksamhet tilldelat föreningen för år 1910, förutom det af Riksdagen för samma ändamål beviljade anslag af 25,000 kronor, ett ytterligare anslag af 15,000 kronor, dels ock föreskrifvit, att för tillgodonjutande af de sålunda beviljade anslagen, tillhoppa 40,000 kronor, skulle gälla ej

mindre de bestämmelser i fråga om öfverlåtelse af från föreningen utgående nya stammar och sorter af landbruksväxter, som innehölles uti förenämnda mellan föreningen och allmänna svenska utsädesaktiebolaget aftalade öfverenskommelse, än äfven följande villkor, nämligen: *att* en af Eders Kungl. Maj:t för ett år i sänder utsedd person skulle vara ledamot i föreningens mindre styrelse med enahanda befogenhet som öfriga ledamöter i samma styrelse; *att* ett ombud för statens räkning skulle äga deltaga i revisionen af föreningens förvaltning; *att* kostnaderna för nämnda ledamot och ombud skulle bestridas af föreningen med belopp, som i brist på godvillig öfverenskommelse skulle bestämmas af landbruksstyrelsen; *att* föreningen skulle i afseende å sin verksamhet vara underkastad inspektion från statens sida, hvilken inspektion skulle utöfvas af landbruksstyrelsen; *att* föreningens nuvarande filialer ej finge nedläggas utan medgifvande af landbruksstyrelsen; *att* föreningen skulle under år 1910 i minst lika stor utsträckning som under år 1906 till mindre jordbrukare utlämna goda utsäden såsom försträckning samt af andra medel än statsanslag bestrida däraf föranledda kostnader; samt *att* föreningen skulle före utgången af maj månad 1911 till Eders Kungl. Maj:t ingifva fullständig berättelse öfver föreningens verksamhet under år 1910, hvarjämte det skulle åligga föreningen att tillställa hvarterdera af rikets landbruksinstitut två exemplar samt en hvar af de med statsmedel understödda landtmanna- och landbruksskolor ett exemplar af föreningens tidskrift för samma år.

Dessa villkor och bestämmelser torde, enligt departementschefens till statsrådsprotokollet gjorda uttalande, vid bifall till nu förevarande framställning om statsanslag till utsädesföreningen komma att af Eders Kungl. Maj:t stadgas för anslaget åtnjutande.

Då förökningen af de genom föreningen frambragta förädlade utsädesstammarne synes numera vara på ett fullt betryggande sätt ordnad, samt föreningen för uppehållande af sin för jordbruket synnerligen gagnande verksamhet fortfarande är i behof af det hittills anvisade statsanslaget, har Riksdagen såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 25,000 kronor.

24:o) I punkt 26 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 1,500 kronor till utbildande af en stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning.

Från och med år 1892 har Riksdagen årligen på extra stat anvisat

ett belopp af 1,000 kronor till utbildande af en elev i boskapsskötsel och mejerihushållning. Ändamålet med anställandet af ifrågavarande elev har varit, att man på detta sätt städse inom landet skulle äga tillgång på personer, särskildt utbildade för att kunna antagas till konsulenter i nämnda grenar af landthushållningen.

På senare tider har enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår, i den mån lefnadskostnaderna ökats, mött allt större svårighet att få denna elevplats väl besatt. För undanröjande af dessa svårigheter har nu föreslagits en höjning med 500 kronor af det till eleven utgående arfvodet, i sammanhang hvarmed eleven, som i sina åligganden i viss mån är likställd med fiskeristipendiaterna och efter arfvodesförhöjningen blefve med dessa likställd jämväl i aflöningshänseende, skulle benämnas stipendiat.

Då det är synnerligen angeläget, att för konsulentverksamhet särskildt utbildade personer finnas att tillgå vid besättande af konsulentbefattningarna, torde ifrågavarande anslag fortfarande vara af behovet påkalladt, helst antalet af de konsulenter, som staten och hushållnings-sällskapen numera anställa, är långt större än år 1892, då anslaget första gången beviljades. På grund häraf och då Riksdagen funnit skälen för anslagets höjande öfvertygande, har Riksdagen, som icke haft något att erinra emot att benämningen elev utbytes mot benämningen stipendiat, till utbildande af en stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 1,500 kronor.

25:o) Med anledning af framställning i ämnet af Eders Kungl. Maj:t har Riksdagen, i likhet med hvad som under föregående år ägt rum, för anställande af en förste och en andre torfingenjör samt tre torfassistenter på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 25,000 kronor.

26:o) Med erinran, att Riksdagen år 1907 på förslag af Eders Kungl. Maj:t till upprätthållande af en torfskola under åren 1908—1912 beviljat ett anslag af 35,000 kronor och däraf på extra stat för hvart och ett af åren 1908—1910 anvisat ett belopp af 7,000 kronor, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, på grund af Eders Kungl. Maj:ts i punkt 28 gjorda framställning, af det utaf 1907 års Riksdag beviljade anslag å 35,000 kronor till upprätthållande af en torfskola under åren 1908—1912 på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 7,000 kronor.

27:o) Med erinran, att Riksdagen för åren 1902, 1905 och 1907 för nedannämnda ändamål å extra stat beviljat sammanlagdt 145,000 kronor, får Riksdagen vidare anmäla, att Riksdagen, i enlighet med hvad Eders Kungl. Maj:t föreslagit och i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, medgifvit, att Eders Kungl. Maj:t må för vidtagande

af sådana åtgärder, som kunna finnas vara ägnade att främja lösningen af frågan angående lämpligaste sättet att tillgodogöra den i landets torfmossar befintliga bränsletillgång, under år 1911 i mån af behof disponera hvad vid utgången af år 1910 icke blifvit använt af de tidigare för samma ändamål å extra stat beviljade medel.

28:o) I punkt 30 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till understöd åt Svenska mosskulturföreningen på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 35,000 kronor.

Departementschefen har vid hemställan om aflåtande af förevarande framställning uttalat, att, därest densamma af Riksdagen bifölles, Eders Kungl. Maj:t torde vilja angående villkoren för anslagets åtnjutande meddela enahanda bestämmelser, som stadgats i fråga om det till föreningen för innevarande år beviljade anslag, och sålunda, bland annat, föreskrifva, att ett för statens räkning utsedt ombud, för hvilket kostnaden skulle bestridas af föreningen, skulle deltaga i revisionen af föreningens förvaltning, med skyldighet att om revisionen afgifva yttrande till jordbruksdepartementet, samt att föreningen fortfarande skulle i afseende å sin verksamhet vara underkastad särskild inspektion från statens sida, hvilken inspektion framdeles, liksom för innevarande år, borde tillkomma landtbruksstyrelsen.

Till understöd åt Svenska mosskulturföreningen har Riksdagen på extra stat för hvarje år från och med år 1890 anvisat statsanslag, som, efter att för hvar och ett af åren 1906—1909 hafva utgjort 20,000 kronor, för år 1910 höjdes till 35,000 kronor i ändamål att för föreningen möjliggöra att, hufvudsakligen till de mindre jordbrukarnas fromma, utvidga sin redan mycket omfattande verksamhet i vissa riktningar. Då de skäl, som sålunda föranledde anslagshöjningen nästlidet år, fortfarande gälla i oförminskad grad, har Riksdagen till understöd åt Svenska mosskulturföreningen på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 35,000 kronor.

29:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t under punkten 31 föreslagit Riksdagen att dels på extra stat för år 1911 till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket bevilja ett anslag af 280,000 kronor dels ock medgifva, att hvad vid utgången af år 1909 möjligen icke blifvit använt af tidigare för ändamålet beviljade anslag må under år 1910 för enahanda ändamål af Eders Kungl. Maj:t disponeras.

Till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket har Riksdagen hvarje år allt sedan 1901 anvisat anslag, som, från att för år 1902 hafva

uppgått till 25,000 kronor, alltjämt ökats, så att för innevarande år beviljats ett anslag af 240,000 kronor, däraf dock 18,000 kronor afsetts att användas till täckande af beräknad brist i anslaget för år 1909. Återstående 222,000 kronor äro afsedda att disponeras på följande sätt:

penningpris vid premiering af mindre jordbruk	39,000	kronor.
premielån vid premiering af mindre jordbruk	35,000	„
kontrollföreningars organisationsanslag	13,000	„
kontrollföreningars årsanslag	25,000	„
studieresor	20,000	„
småbrukarkurser	30,000	„
understödjande och premiering af sådana mindre odlingsföretag, hvilka icke på annat sätt kunna komma i åtnjutande af statsbidrag	50,000	„
anordnande af undervisning, som afser att främja det mindre jordbruket, men icke på annat sätt kan komma i åtnjutande af statsunderstöd	10,000	„
	<hr/>	
	Summa	222,000 kronor.

För främjande af det mindre jordbruket skulle för år 1911 enligt Eders Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning erfordras följande anslag:

penningpris vid premiering af mindre jordbruk	39,000	kronor.
premielån vid premiering af mindre jordbruk	35,000	„
kontrollföreningars organisationsanslag	16,000	„
kontrollföreningars årsanslag	25,000	„
studieresor	26,000	„
undervisningskurser	50,000	„
jordbrukskonsulenter	37,500	„
premiering af odlingsföretag	50,000	„
öfrig undervisning	10,000	„
	<hr/>	
	tillhopa	288,500 kronor.

Härjämte erfordrades för täckande af de utgifter för ifrågavarande ändamål, som äro af beskaffenhet att böra gäldas af för år 1909 afsedda medel, utöfver hvad förut beviljats ett belopp af 15,000 kronor. Sammanlagda summan af de medel, som af innevarande Riksdag borde anvisas under förevarande anslagstitel, uppginge alltså till 303,500 kronor. Som emellertid besparingar å föregående års anslag förefunnes till sammanlagdt 23,383 kronor 2 öre, hvilka vore tillgängliga att för ända-

målet disponeras, kunde det belopp, som borde af Riksdagen för nästa år beviljas, begränsas till i rundt tal 280,000 kronor.

Den föreslagna höjningen af anslagsposten kontrollföreningars organisationsanslag är föranledd däraf, att statsbidraget till bestridande af kostnaderna för sådana föreningars organisation, enligt förra årets Riksdags beslut i ämnet, blifvit höjdt från 150 kronor till 200 kronor för hvarje förening.

Den för år 1911 ifrågasatta anslagshöjningen i öfrigt — ökning af posterna studieresor med 6,000 kronor och undervisnings- (småbrukar-) kurser med 20,000 kronor samt nyuppförande af posten jordbrukskonsulenter med 37,500 kronor — är af Eders Kungl. Maj:t föreslagen i hufvudsaklig anslutning till ett af den med anledning af Riksdagens i underdånig skrifvelse den 22 maj 1907 framställda begäran om utredning i fråga om småbrukarundervisningens ordnande tillsatta så kallade landtbruksundervisningskommittén i berörda afseende afgifvet förslag.

Den 15 oktober 1909 har Eders Kungl. Maj:t utfärdat kungörelse angående statsanslag till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket att lända till efter rättelse tills vidare, så länge anslag för ändamålet fortfarande anvisas. Enligt denna kungörelse må, i öfverensstämmelse med hvad jämväl dessförinnan i ämnet gällt, i fråga om premiering af mindre jordbruk af statsmedel utgå, såsom understöd för verkställande af visst förbättringsarbete, premielån intill hälften af den utaf premieringsnämnd beräknade kostnaden för det förbättringsarbete, för hvars utförande lånet lämnas, dock ej till högre belopp än 75 kronor. När det med premielånets beviljande afsedda arbetet utförts och blifvit godkänt, upphör låntagarens återbetalningsskyldighet, hvadan för sådant fall lånet alltså får karaktär af gåfva. Härutinnan har nu af Eders Kungl. Maj:t ifrågasatts en ändring därhän, att premielån skulle utlämnas såsom ett verkligt lån, hvilket under alla förhållanden skulle återbetalas, därvid emellertid, för att lånet fortfarande skulle kunna betraktas såsom ett erkännande för visade goda ansatser till det egna jordbrukets ytterligare förbättrande, villkoren för återbetalningen borde göras fördelaktiga, i hvilket afseende ifrågasatts, att lånen skulle vara ränte- och, under de tre första åren, amorteringsfria samt under därpå följande sju år återbetalas med en sjundedel årligen.

Till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket bör gifvetvis anslag beviljas jämväl för nästkommande år; och har Riksdagen, med nedan angifna undantag, funnit den ifrågasatta höjningen af anslaget utöfver hvad för innevarande år beviljats af omständigheterna påkallad.

Beträffande den ifrågasatta omläggningen af premielånen har Riksdagen visserligen ansett det principiellt riktigt att behandla dessa lån såsom verkliga lån, och, därest fråga varit om lån till större belopp, skulle Riksdagen utan tvekan bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag i ämnet. Då emellertid ifrågavarande lån äro förhållandevis små — högsta beloppet däraf uppgår ju till 75 kronor — och enligt förslaget skulle återbetalas, efter att hafva utestått tre år amorteringsfria, under loppet af sju år, skulle, enligt Riksdagens mening, bestyret med bokföringen af och kontrollen å lånens behöriga återbetalande samt, i fall af inbetalningarnas uteblifvande, med desammans indrivande eller anskaffande af för vederbörande långifvares redovisning erforderligt bevis om låntagares insolvens, blifva förenadt med omgång och besvär, som ej stode i rimligt förhållande till dess föremål. På grund häraf och då det ej är uteslutet, att en omläggning af villkoren för åtnjutande af premielånen i af Eders Kungl. Maj:t angifven riktning skulle, då lånen gifvetvis därigenom blifve mindre begärliga, verka hämmande på det genom dessa lån hittills i hög grad befordrade förbättringsarbetet vid småbruken, har Riksdagen ej funnit skäl att frångå nu gällande bestämmelser i ämnet.

I likhet med departementschefen anser Riksdagen anställandet af jordbrukskonsulenter vara ett så viktigt led i de behöfliga åtgärderna för småbrukarundervisningens höjande, att statsbidrag därtill bör i detta sammanhang beviljas. Det af Eders Kungl. Maj:t såsom bidrag för hvarje konsulent ifrågasatta beloppet, 2,500 kronor, eller samma belopp, som under de senare åren utgått såsom bidrag till aflöning åt jordbrukskonsulent i Dalarne och Norrland, har Riksdagen funnit skäligt. Beträffande antalet af de nya statsunderstödda konsulenterna har Riksdagen däremot, särskildt med hänsyn till bristen å för befattningarna fullt kvalificerade och i öfrigt lämpliga personer, funnit detsamma kunna tills vidare begränsas till tio stycken. Såsom bidrag till deras aflöning erfordras alltså 25,000 kronor, hvadan det af Eders Kungl. Maj:t för detta ändamål äskade belopp, 37,500 kronor, liksom slutsumman af de under förevarande punkt i statsverkspropositionen begärda anslag, kan nedsättas med 12,500 kronor.

På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen dels på extra stat för år 1911 till åtgärder för höjandet af det mindre jordbruket beviljat ett anslag af 267,500 kronor, dels ock medgifvit, att hvad vid utgången af år 1909 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag må under år 1910 för enahanda ändamål af Eders Kungl. Maj:t disponeras.

30:o) Under punkt 32 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till anställande af en statskonsulent för det mindre jordbruket på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag å 6,500 kronor.

För inrättande af nämnda konsulentbefattning beviljade 1909 års Riksdag enahanda belopp som nu äskas, 6,500 kronor, däraf 4,000 kronor skulle utgå såsom aflöning åt konsulenten och 2,500 kronor användas till bestridande af kostnaderna för hans resor. Sedan Eders Kungl. Maj:t den 15 oktober 1909 utfärdat reglemente för statskonsulenten för det mindre jordbruket, har, enligt Riksdagen tillhandakommen uppgift, en dylik konsulent blifvit antagen för innevarande år och trädt i verksamhet. Då uppenbarligen sådan konsulent bör fortsättningsvis anställas jämväl efter utgången af sistnämnda år, har Riksdagen till anställande af en statskonsulent för det mindre jordbruket på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 6,500 kronor.

31:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t under punkten 33 föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1911 bevilja dels till ökad statsbidrag till fortgående smörprofningar ett anslag af 10,000 kronor samt dels till anställande i samband med smörprofningarna af särskilda undersökningar af vattenhalten i svenskt exportsmör ett anslag af 6,000 kronor, eller tillhopa 16,000 kronor.

Under en följd af år har Eders Kungl. Maj:t till smörprofningar i Malmö och Göteborg anvisat statsbidrag från anslaget till befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar, hvilket bidrag under de senare åren utgått med 15,000 kronor årligen. Såsom ökad statsbidrag till dessa smörprofningar har dessutom Riksdagen för hvar och ett af åren 1906—1910 beviljat å extra stat 10,000 kronor, hvarjämte för sistnämnda år ytterligare beviljats till anställande i samband med smörprofningarna af särskilda undersökningar af vattenhalten i svenskt exportsmör ett anslag af 6,000 kronor. Sistnämnda anslag var omedelbart föranledt af vissa import försvårande förhållanden å den engelska smörmarknaden, hvarest hufvudparten af det svenska exportsmöret afsattes. Enligt hvad af förenämnda statsrådsprotokoll framgår lär också anslaget i sin mån hafva bidragit till att underlätta vår smörexport på England.

Som behof af ifrågavarande anslag otvifvelaktigt förefinnes jämväl för nästkommande år, har Riksdagen å extra stat för år 1911 beviljat dels till ökad statsbidrag till fortgående smörprofningar ett anslag af 10,000 kronor;

dels ock till anställande i samband med smörprofningarna af sär-

skilda undersökningar af vattenhalten i svenskt exportsmör ett anslag af 6,000 kronor

eller sålunda tillhopa 16,000 kronor.

32:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen vidare, i likhet med hvad som skett för åren 1909 och 1910, till fjäderfäafvelns befrämjande å extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 20,000 kronor.

33:o) Eders Kungl. Maj:t har, under punkt 35, föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till upprätthållande af afvelscentra för nötboskap på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 17,000 kronor.

Då Eders Kungl. Maj:ts förevarande äskande öfverensstämmer med den för 1908 års Riksdag framlagda och af Riksdagen gillade plan för anordnande af förnyad täflan för utseende af afvelscentra, har Riksdagen såsom bidrag till bildande och upprätthållande af afvelscentra för nötboskap på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 17,000 kronor.

34:o) Vidare och i öfverensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts framställning i ämnet har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1907—1910 ägt rum, till främjande af nötboskapsafveln inom Norrbottens län anvisat på extra stat för år 1911 ett anslag af 5,000 kronor.

Hästafvelns förbättrande.

35:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 37 föreslagit Riksdagen att för bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 4,630 kronor.

För hvart och ett af åren 1905—1910 har Riksdagen på extra stat beviljat ett anslag af 3,790 kronor för bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå, hvilken personal från och med förstnämnda år under en tid af sju månader årligen anlitas såsom biträde vid ridning och skötsel af nämnda hingstdepå tillhöriga unghingstar samt bestått af en officer och sex man, härtill kommenderade från något af de i Skåne förlagda kavalleriregementena. Beträffande anslaget för sistnämnda år hade Eders Kungl. Maj:t på hemställen af stuteri-öfverstyrelsen för ökandet af den extra personalen med två man hos nästlidna års Riksdag gjort framställning om höjning af berörda anslag för år 1910 till samma belopp, som nu begäres för år 1911. Riksdagen, som emellertid icke blifvit öfvertygad om nödvändigheten af den föreslagna anslagshöjningen, beviljade för innevarande år endast det

förut öfliga anslaget, 3,790 kronor. Jämväl den nu ånyo ifrågasatta anslagshöjningen är föranledd af behovet att öka den extra personalen med två man. Till stöd härför har departementschefen anfört, bland annat, att i den vid uppfödningen af unghingstarna synnerligen viktiga motioneringen och dressyren under de senare åren på grund af bristande tillgång på härför lämplig personal måst göras en inskränkning, som lätt kunde menligt inverka på de unga hingstarnes utveckling, samt att det äldre hingstmaterialet kräfde en alltmör omsorgsfull skötsel af den ordinarie stallbetjäningen, hvilken under hittills varande förhållanden måst delvis anlitas äfven för unghingstarnas motionering.

Då Riksdagen af hvad departementschefen i ärendet anfört blifvit öfvertygad om behovet af det nu begärda anslaget, har Riksdagen för bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 4,630 kronor.

Befrämjande af husslöjden.

36:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom under punkt 38 gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1911 anvisat, dels till anställande af en andre instruktör i husslöjd 2,000 kronor, dels såsom personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander, därest han fortfarande i denna egenskap med godt vitsord tjänstgör, 1,500 kronor, eller tillhopa 3,500 kronor.

Fiskerinäringens understöd.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har, under punkt 39, föreslagit Riksdagen att till underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafsfisken under annan tid af året än vintermånaderna på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 34,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har alltså, i likhet med hvad för nästföregående och innevarande år skett, till underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafsfisken

fisken under annan tid af året än vintermånaderna, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 34,000 kronor.

38:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till bestridande af kostnader för försäkring af fartyget Skagerak, på extra stat för år 1911 anvisa 5,200 kronor.

Till försäkring af ifrågavarande fartyg, för hvars anskaffande 1904 års Riksdag anvisade 130,000 kronor, har för hvart och ett af åren 1908—1910 beviljats ett belopp af 5,200 kronor. Jämväl för år 1911 böra gifvetvis medel för ändamålet anvisas. I afseende å det därför erforderliga beloppet har emellertid Riksdagen, som visserligen ej ansett sig böra vidtaga en nedsättning däraf, dock, med hänsyn till försäkringspremiernas i förhållande till kostnaderna för fartygets anskaffning höga belopp, funnit det önskvärdt, att försäkringskostnaden kunde något nedbringas.

Under uttalande häraf får Riksdagen alltså anmäla, att Riksdagen till bestridande af kostnader för försäkring af fartyget Skagerak på extra stat för år 1911 anvisat 5,200 kronor.

39:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1905—1910 ägt rum, till utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven, på extra stat för år 1911 beviljat

dels till omkostnader för tiden från och med den 1 maj 1911 till och med den 30 april 1912 21,000 kronor,

dels ock till täckande af Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium för tiden från och med den 22 juli 1911 till och med den 21 juli 1912 5,100 kronor,

eller tillsammans 26,100 kronor.

40:o) I anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t under punkten 42 föreslagit har Riksdagen vidare, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1903—1910 ägt rum, såsom bidrag till anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänska fiskare, under förutsättning att Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap och landsting för ändamålet bidraga med tillsammans minst 2,000 kronor, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 2,250 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 1,125 kronor.

41:o) Under punkt 43 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 15,500 kronor,

däraf till upprätthållande af föreningens fiskeriskola 8,500 kronor och såsom bidrag till föreningens försöks- och fiskodlingsverksamhet 7,000 kronor.

Såsom understöd åt södra Sveriges fiskeriförening har Riksdagen på extra stat för hvarterdera af åren 1908 och 1909 anvisat anslag med 8,500 kronor till upprätthållande af föreningens fiskeriskola och 5,000 kronor såsom bidrag till föreningens försöksverksamhet.

För år 1910 beviljades föreningen statsanslag dels för förstnämnda ändamål med enahanda belopp som förut, 8,500 kronor, och dels såsom bidrag till föreningens försöks- och fiskodlingsverksamhet med 7,000 kronor. Förändringen i afseende å sistnämnda anslagspost var föranledd hufvudsakligen af föreningens behof af ökad personal för sin alltmer omfattande verksamhet.

Då föreningen synes jämväl för nästa år vara i behof af statsunderstöd för enahanda ändamål och till samma belopp som för innevarande år, har Riksdagen till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 15,500 kronor, däraf till upprätthållande af föreningens fiskeriskola 8,500 kronor och såsom bidrag till föreningens försöks- och fiskodlingsverksamhet 7,000 kronor.

42:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för bestridande af underhålls- och driftkostnader för det för fiskeriadministrationens behof byggda fartyg på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 7,500 kronor.

43:o) Under erinran, *dels* att Riksdagen nästlidna år beslutat att till anställande af undersökningar öfver möjligheten att genom fiskodling i större skala befrämja fiskets utveckling inom mellersta Sveriges Östersjöområde ställa till landtbruksstyrelsens förfogande ett belopp af 8,500 kronor att utgå med 4,700 kronor år 1910, 1,900 kronor år 1911 samt 1,900 kronor år 1912, *dels ock* att Riksdagen i enlighet härmed för ändamålet å extra stat för innevarande år uppfört ett belopp af 4,700 kronor, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen med anledning af Eders Kungl. Maj:ts under punkt 45 gjorda framställning anvisat, till anställande af undersökningar öfver möjligheten att genom fiskodling i större skala befrämja fiskets utveckling inom mellersta Sveriges Östersjöområde, af det utaf 1909 års Riksdag till landtbruksstyrelsens förfogande ställda belopp, 8,500 kronor, på extra stat för år 1911 1,900 kronor.

44:o) Under punkt 46 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till bestridande af ytterligare kostnader för verkställande af under-

sökning af de lokala förhållandena å Sveriges kuster med hänsyn till behovet af och betingelserna för anläggning af nya och förbättring af redan befintliga fiske- och mindre hamnar, utöfver på extra stat för år 1906 anvisade 20,000 kronor, på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 6,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

På framställning af Eders Kungl. Maj:t beviljade 1905 års Riksdag för verkställande af undersökning af de lokala förhållandena å Sveriges kuster med hänsyn till behovet af och betingelserna för anläggning af nya och förbättring af redan befintliga fiske- och mindre hamnar på extra stat för år 1906 ett anslag af 20,000 kronor.

Denna undersökning skulle verkställas af en kommission, i hvilken såsom ledamöter skulle ingå, bland andra, en med hafsfisket väl förtrogen fiskeritjänsteman samt en inom hamnbyggnadsväsendet väl förfaren hamningenjör eller hamnbyggmästare. Med afseende härå utsågos till ledamöter i kommissionen byråchefen i landtbruksstyrelsen Filip Trybom och f. d. chefen i södra väg- och vattenbyggnadsdistriktet majoren Wilhelm Gagner.

Kommissionen har numera efter mer än treårigt arbete fullgjort sin uppgift och aflämnat sitt betänkande jämte bilagor. De sålunda aflämnade handlingarna utgöras af dels utförliga protokoll, hållna vid kommissionens sammanträden, dels kommissionens allmänna betänkande, som innehåller förslag till planer för statens understödjande af ifrågasvarande hamnanläggningar, förbättring af redan anlagda hamnar, hamnarnas underhåll med mera, en större öfversiktstabell, angifvande kostnaderna för de ifrågasatta hamnarbetena, den ordning, hvari dessa enligt kommissionens mening böra komma till utförande, den omfattning, hvari staten synes böra bidraga till kostnadernas bestridande i hvarje särskildt fall och så vidare, dels kommissionens speciella betänkande, som upptar redogörelse för de å hvarje särskild plats föreslagna arbetena, motivering till hvad som sålunda blifvit ifrågasatt med mera, dels ett antal af öfver femtio stycken kartor och hamnplaner, som utarbetats för att det under kommissionens undersökningar insamlade, för de ifrågasatta hamnbyggnadsarbetenas framtida utförande synnerligen värdefulla materialet skall komma till största möjliga nytta, dels slutligen ritningar m. m. öfver en serie olika typer för konstruktion af hamnarmar, vågbrytare och tilläggsbryggor, som måst uppgöras för beräkning af kostnaderna för hamnanläggningar under så olika förhållanden som exempelvis vid västkusten och utmed Bottniska viken,

vid öppen kust eller i skärgård. Berörda kartor, hamnplaner och ritningar m. m. hafva utförts under ledning af majoren Gagner och efter af honom utarbetad plan. Kommissionens öfriga handlingar hafva utan anlitande af någon kommissionens sekreterare, med undantag endast för protokollet vid kommissionens slutsammanträde i Stockholm, blifvit — hvad de hamntekniska delarna beträffar i samråd med majoren Gagner — utarbetade af byråchefen Trybom, som samtidigt tjänstgjort såsom kommissionens ordförande samt handlagt kommissionens vidlyftiga brevväxling med myndigheter och i undersökningen intresserade personer.

Kommissionens nu ifrågavarande ledamöter hafva icke kommit i åtnjutande af annan ersättning för detta sitt omfattande arbete än den rese- och traktamentsersättning, de i egenskap af ledamöter i kommissionen ägt uppbära vid förrättning å andra platser än deras respektive hemorter.

Då det af 1905 års Riksdag beviljade anslaget till ifrågavarande undersökning helt åtgått till andra af undersökningen föranledda utgifter, har nu äskats, för att bereda byråchefen Trybom och majoren Gagner ersättning för deras ofvanberörda arbeten med 3,000 kronor hvardera, ett tilläggsanslag å 6,000 kronor.

Då enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår större delen af ifrågavarande arbete utförts under tiderna mellan kommissionens sammanträden ute i orterna, hvadan ersättning icke i någon mån därför utgått, och å icke tjänstetid samt Riksdagen funnit den ifrågasatta ersättningen skälig, har Riksdagen, till bestridande af ytterligare kostnader för verkställande af undersökning af de lokala förhållandena å Sveriges kuster med hänsyn till behovet af och betingelserna för anläggning af nya och förbättring af redan befintliga fiske- och mindre hamnar, utöfver på extra stat för år 1906 anvisade 20,000 kronor, på extra stat för år 1911 beviljat ett belopp af 6,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Den hydrografiska undersökningen af Sveriges färskvatten.

45:o) Under punkt 47 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för uppehållande under år 1911 af verksamheten vid den hydrografiska byrån med under densamma omedelbart lydande observationsstationer

på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 50,000 kronor samt att för verkställande under år 1911 af hydrogeologiska specialundersökningar på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 3,000 kronor, eller tillhopa 53,000 kronor.

I riksstaten för innevarande år äro för uppehållande under året af verksamheten vid den hydrografiska byrån med underlydande observationsstationer samt för verkställande under året af hydrografiska specialundersökningar uppförda extra anslag till enahanda belopp, som nu för ändamålen begäras för år 1911. Ehuru sålunda anslagsbeloppen för båda åren äro lika, är dock, vidkommande de under anslagen ingående särskilda utgiftsposterna, i afseende å anslagen till förstnämnda ändamål att märka den skillnad, att i det begärda anslaget för år 1911 utslutits den under anslaget för år 1910 ingående posten å 5,000 kronor till anskaffning och uppsättning af själfregistrerande peglar, men att i stället vissa af de öfriga posterna däri tillsammans höjts med ett mot nämnda summa svarande belopp.

Riksdagen, som icke har något att erinra vare sig emot den afsedda användningen af anslaget eller mot framställningen i öfrigt, får med hänvisning till hvad Riksdagen i skrifvelse angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel yttrat angående det i statsrådsprotokollet omförmälda anslaget till de meteorologiska observationsstationerna anmäla, att Riksdagen

dels, för uppehållande under år 1911 af verksamheten vid hydrografiska byrån med under densamma omedelbart lydande observationsstationer, på extra stat för samma år anvisat ett anslag af 50,000 kronor;

dels ock, för verkställande under år 1911 af hydrogeologiska specialundersökningar, på extra stat för samma år anvisat ett anslag af 3,000 kronor;

eller tillhopa 53,000 kronor.

Domänstyrelsen.

46:o) I en den 8 april 1910 till Riksdagen aflåten proposition, nr 190, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen, bland annat, att för anställande af en extra amanuens hos domänstyrelsen samt för beredande åt styrelsen af ökade medel till renskrifningskostnader och vikariatsersättningar m. m. på extra stat

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 9 Häft.

för år 1911 anvisa ett anslag af 6,000 kronor att enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas.

Det sålunda begärda anslaget är afsedt för bestridande af kostnader för ytterligare en forstligt bildad amanuens med aflöning af 2,400 kronor, för renskrifning och tryckning samt för vikariatsersättning och dylikt. Hvad till ådagaläggande af behovet af ökade medel för de två sistnämnda ändamålen anförts har Riksdagen funnit öfvertygande. Däremot torde, enligt Riksdagens förmenande, med hänsyn till den decentralisation i skogsförvaltningen, som vidtagits i sammanhang med den år 1908 genomförda omorganisationen af och löne-regleringen för skogsstaten, behovet af en ytterligare amanuensbefattning hos domänstyrelsen med skäl kunna ifrågasättas. Som emellertid nämnda förändring i skogsförvaltningen inträdt först med början af innevarande år, då den nya instruktionen för skogsstaten blifvit gällande, hvadan ändringen ej torde hinna till år 1911 åstadkomma någon afsevärd lättnad i styrelsens arbetsbörda, samt styrelsens behof för närvarande af ifrågavarande amanuens torde genom hvad därom i ärendet anförts få anses ådagalagdt, har Riksdagen icke velat undandraga sig att nu bevilja medel för ändamålet. Huruvida så bör ske jämväl framdeles lærer Riksdagen sedermera och så länge anslaget i fråga är afsedt att uppföras å extra stat för hvarje år få tillfälle att särskildt pröfva.

På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen för anställande af en extra amanuens hos domänstyrelsen samt för beredande åt styrelsen af ökade medel till renskrifningskostnader och vikariatsersättningar m. m. på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 6,000 kronor, att enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas.

Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner.

47:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, å extra stat för år 1911 anvisat
dels till aflöning åt domänintendenter 35,500 kronor,
dels ock till resekostnader vid domänförvaltningen såsom förslagsanslag 45,000 kronor.

Skogsinstitutet.

48:o) I anslutning till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen vidare, i likhet med hvad för nästföregående och innevarande år ägt rum, till anställande af extra lärarkrafter vid skogsinstitutet, på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 8,000 kronor.

Landtmäteristaten.

49:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t under punkt 51 föreslagit Riksdagen att till bestridande af kostnaderna för vissa af distriktslandtmätare företagna tjänsteresor å extra stat för år 1911 anvisa ett förslagsanslag å 30,000 kronor.

I samband med antagandet af ny aflöningsstat för landtmäteristaten i orterna beviljade Riksdagen år 1909 å extra stat för innevarande år ett förslagsanslag å 30,000 kronor till bestridande af kostnaderna för vissa af distriktslandtmätare företagna tjänsteresor. Gifvetvis erfordras jämväl för år 1911 anslag för samma ändamål. På grund häraf och då den nya organisationen af landtmäteristaten först med innevarande år trädt i kraft och erfarenhet följaktligen ännu icke kunnat vinnas rörande det för dylika resors bekostande erforderliga anslaget storlek, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till bestridande af kostnaderna för vissa af distriktslandtmätare företagna tjänsteresor, å extra stat för år 1911 anvisat ett förslagsanslag å 30,000 kronor.

50:o) I en till Riksdagen den 8 april 1910 aflåten proposition, nr 186, har Eders Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 33,300 kronor att användas till landtmäteriu- undervisningens ordnande och bedrifvande under läsåret 1910—1911 i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett af landtmäteristyrelsen den 6 november 1909 framställt, i statsrådsprotokollet närmare angifvet förslag, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utaf sagda belopp under år

1910 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna erforderligt belopp.

Gällande bestämmelser angående omfattningen af de för landtmäterexamen erforderliga kunskaper fastställdes år 1864 och de närmare bestämmelserna om fordringarna för godkända insikter i de olika i nämnda examen ingående ämnena år 1881. Till bestridande af de med landtmäteriuundervisningen förenade kostnaderna har under en lång följd af år till och med år 1908 varit å landtmäteristyrelsens stat uppfördt ett anslag af 3,000 kronor. Därutöfver har för ändamålet anvisats, för år 1908 för anordnande vid generallandtmäterikontoret af en kurs i triangelmätning 5,000 kronor, för år 1909 för bestridande af kostnaderna för undervisning vid generallandtmäterikontoret af landtmäterielever 8,000 kronor samt för innevarande år för sistnämnda ändamål likaledes 8,000 kronor samt för anordnande af en kurs i triangelmätning 5,500 kronor.

Under den tid, som förflutit sedan landtmäteriuundervisningen erhöll sin nuvarande organisation, hafva fordringarna på landtmätarnas tjänsteförrättningar i hög grad stegrats. Då emellertid nämnda undervisning under tiden icke följt utvecklingen, har förhållandet gifvetvis blifvit detsamma med landtmäteriförrättningarnas i främsta rummet på förrättningsmännens utbildning beroende beskaffenhet, hvadan de brister, som vidlåda vårt landtmäteriväsen, kommit att framträda allt mer. Och dessa brister torde hädanefter blifva i än högre grad kännbara till följd af den med detta år genomförda omorganisationen af landtmäteristaten i orterna, då nämligen därigenom markägaren, som förut kunnat anlita den landtmätare, för hvilken han haft största förtroendet, numera är hänvisad till vederbörande distriktslandtmätare. Att råda snar bot för missförhållandena på ifrågavarande område torde därför vara en på staten ankommande angelägenhet af största vikt, och medlet härför torde icke kunna vara annat än en genomgripande omdaning af landtmäteriuundervisningen. Ett förslag i berörda afseende måste naturligen därför blifva ganska omfattande. Så är ock förhållandet med det förslag, som i nu förevarande proposition förelagts Riksdagen till pröfning.

Med hänsyn till den grannliga uppgift, som är landtmätarna anförtrodd, och de synnerligen viktiga intressen, som äro till deras sakkunniga bedömande och afgörande öfverlämnade, anser Riksdagen det vara af stor vikt, att dessa statstjänare erhålla sådan utbildning, att någon ovisshet icke behöfver råda rörande deras sakkunskap inom de olika kunskapsgrenar, hvilka deras verksamhet berör. Då dessa synpunkter synas Riksdagen hafva blifvit i ifrågavarande förslag till landt-

materiundervisningens ordnande på ett tillfredsställande sätt tillgodosedda samt Riksdagen icke haft något att erinra mot vare sig förslaget eller de för undervisningens ordnande och bedrifvande under nästa läsår i enlighet därmed beräknade kostnaderna, har Riksdagen på extra stat för år 1911 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ställt ett anslag af 33,300 kronor att användas till landtmateriundervisningens ordnande och bedrifvande under läsåret 1910—1911 i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af landtmäteristyrelsen den 6 november 1909 framställda, i statsrådsprotokollet närmare angifna förslag, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utaf sagda belopp under år 1910 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna erforderligt belopp.

Rikets allmänna kartverk.

51:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t under punkterna 53—56 föreslagit Riksdagen

dels att för anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m. på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 21,600 kronor,

dels att för höjning af arfvodena åt de vid det ekonomiska kartverket anställda kvinnliga ritare och ritbiträden på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 1,000 kronor, att enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas,

dels att för anställande af ökad personal m. m. vid rikets allmänna kartverks geodetiska afdelning på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 25,950 kronor,

dels ock att för anskaffande af instrument och inventarier vid samma afdelning på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 2,700 kronor.

Hvad sålunda för allmänna kartverket å extra stat äskats för nästa år skiljer sig från hvad för innevarande år beviljats därutinnan, att förstnämnda anslag höjts från 19,200 kronor med 2,400 kronor till 21,600 kronor och sistnämnda anslag sänkts från 30,950 kronor till 2,700 kronor. Anslagsökningen är afsedd att bereda medel, dels 800 kronor för anställande af ytterligare en vaktmästare och dels 1,600 kronor för bestridande af ökade utgifter för betjäning, städning, uppvärmning och belysning. Såsom skäl härför har uppgifvits dels att, medan hittills medel för dessa kostnader utgått från det under fjärde

hufvudtiteln uppförda anslaget till generalstaben, i hvars byggnad en del af kartverkets lokaler äro inrymda, bidrag till nämnda kostnader ej vidare kan påräknas från berörda anslag, dels ock att kartverkets personal från och med innevarande år ökats med fyra geodeter och dess lokaler med anledning däraf jämväl utvidgats. Beträffande anslaget för anskaffande af instrument och inventarier vid kartverkets geodetiska afdelning står detta i full öfverensstämmelse med den af kartverkskommissionen uppgjorda, förra årets Riksdag delgifna och af Riksdagen utan erinran lämnade planen för sådan anskaffning.

Då Riksdagen icke funnit något att erinra i afseende å de under förevarande punkter af statsverkspropositionen begärda anslagen, har Riksdagen alltså på extra stat för år 1911 anvisat

dels för anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m. ett anslag af 21,600 kronor;

dels för höjning af arfvodena åt de vid ekonomiska kartverket anställda kvinnliga ritare och ritbiträden ett anslag af 1,000 kronor, att enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas;

dels för anställande af ökad personal m. m. vid rikets allmänna kartverks geodetiska afdelning ett anslag af 25,950 kronor;

dels ock för anskaffande af instrument och inventarier vid samma afdelning ett anslag af 2,700 kronor.

Sveriges geologiska undersökning.

52:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, till bestridande af kostnaderna under år 1911 för Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten och för utgifvande af de på nämnda institutions undersökningar grundade kartor, afhandlingar och uppsatser, på extra stat för samma år beviljat ett anslag af 36,000 kronor.

53:o) Under erinran, att 1908 års Riksdag på framställning af Eders Kungl. Maj:t till verkställande af nybyggnad för Sveriges geologiska undersökning beviljat ett belopp af 580,610 kronor samt att Riksdagen däraf anvisat å extra stat för år 1909 ett belopp af 100,000 kronor och för år 1910 ett belopp af 167,000 kronor, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen på grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning af det utaf 1908 års Riksdag beviljade anslaget å 580,610 kronor för verkställande af nybyggnad för Sveriges geologiska undersökning, å extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 134,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 67,000 kronor.

Vägunderhållet på landet.

54:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1911 anvisat, för bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar, såsom förslagsanslag 35,000 kronor.

55:o) Vidare och i anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1907—1910 skett, till understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt, på extra stat för år 1911 anvisat 150,000 kronor.

Förekommade och hämmade af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen.

56:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 61 föreslagit Riksdagen att dels på extra stat för år 1911 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 120,000 kronor, att användas till förekommande och hämmade af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utaf sagda belopp under år 1910 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna 15,000 kronor, dels ock medgifva, att hvad vid utgången af år 1910 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag må under år 1911 användas för enahanda ändamål.

För ifrågavarande ändamål har Riksdagen å extra stat för hvarje år från och med år 1898 beviljat anslag, hvilka utgått för år

1898	med	kronor	50,000
1899	»	»	50,000
1900	»	»	50,000
1901	»	»	100,000
1902	»	»	75,000
1903	»	»	50,000
1904	»	»	40,000
1905	»	»	45,000
1906	»	»	45,000

1907 med.....	kronor	60,000
1908 »	»	70,000
1909 »	»	70,000
1910 »	»	95,000

Omfattningen af den verksamhet mot tuberkulosen hos nötkreaturen, som med anlitande af ifrågavarande anslag hittills utöfvats, framgår af följande i statsrådsprotokollet intagna, i afseende å år 1909 af Riksdagen på grund af från landtbruksstyrelsen erhållna uppgifter, hvilka emellertid angifvits icke vara fullt exakta, kompletterade tabell.

Å r.	Sammanlagda antalet undersökta djur.	För första gången pröfvade besättningar.			Antal besättningar reaktionfria vid första pröfningen.	Ompröfvade besättningar.		
		Antal.	Antal djur inom dessa.	% reagerande af djuren.		Antal.	Antal djur inom dessa.	% reagerande af djuren.
¹⁸ / ₁₀ 1897—1898	63,374	1,651	48,677	31.7	570	130	6,970	9.3
1899	53,601	1,325	37,994	27.5	532	246	13,150	7.1
1900	68,615	1,528	43,988	31.4	574	479	22,135	5.8
1901	65,682	1,391	34,595	35.4	537	602	27,016	5.8
1902	56,613	997	23,259	30.0	445	665	29,451	4.8
1903	58,768	895	19,253	29.4	387	740	34,473	5.4
1904	61,801	914	19,049	27.0	417	812	36,197	4.7
1905	70,051	1,143	23,360	28.7	565	896	40,033	4.9
1906	67,642	936	18,576	29.8	470	962	42,567	3.5
1907	70,935	880	17,860	27.2	447	1,020	46,838	3.2
1908	80,228	1,068	19,761	22.6	583	1,173	53,194	3.1
1909	90,000	1,354	24,082	24.7	—	1,346	58,641	3.7

Då verksamheten för bekämpande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen sålunda synes hafva fortgått och utvidgats med alltjämt gynnsamt resultat, torde det vara af stor vikt att tillräckliga medel finnas tillgängliga för fortsatt främjande af detta arbete. Och som Riksdagen icke haft något att erinra emot beloppet af det för ändamålet äskade anslaget eller i öfrigt, har Riksdagen alltså

dels på extra stat för år 1911 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ställt ett anslag af 120,000 kronor, att användas till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen, med rätt för Eders

Kungl. Maj:t att utaf sagda belopp under år 1910 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna 15,000 kronor,

dels ock medgifvit, att hvad vid utgången af år 1910 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag må under år 1911 användas för enahanda ändamål.

Allmänna arbeten af beskaffenhet att deras utförande kontrolleras af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

57:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att dels på extra stat för år 1911 ställa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning norrländska afdikningsanslaget, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af myrutdikningar och vattenaftappningar inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling af till åker eller äng lämplig jord eller minskning af frostländighet för närliggande bygd, ett belopp af 700,000 kronor;

dels på extra stat för år 1911 ställa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning allmänna frostminskningsanslaget, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom öfriga delen af riket, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd, ett belopp af 200,000 kronor;

dels ock besluta, att i afseende å erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag från ifrågavarande båda anslag skola tillämpas nu gällande allmänna villkor och bestämmelser i sådant afseende, beträffande norrländska afdikningsanslaget dock med den förändringen, att bestämmelsen att, innan statsbidrag beviljas, vederbörande menighet bör efter offentlig utfärdad kungörelse hafva afgifvit yttrande om företagets lämplighet och nytta må utgå.

Från och med år 1906 hafva, i stället för det förut i regel årligen beviljade anslaget till »understödjande medelst anslag utan återbetalningsskyldighet af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar, hvilkas ändamål vore att minska frostländigheten för närliggande bygd», af Riksdagen för nu ifrågavarande ändamål anvisats två särskilda anslag, det ena under benämning »norrländska afdikningsanslaget» och det andra under namn af »allmänna frostminskningsanslaget». Förstnämnda anslag utgick för år 1907 med ett belopp af 500,000 kronor,

men har för åren 1908, 1909 och 1910 beviljats med ett till 700,000 kronor förhöjdt belopp. Det senare anslagets belopp har alla fyra åren utgjort 200,000 kronor. För erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag från ifrågavarande båda anslag hafva af Riksdagen godkänts vissa af Kungl. Maj:t föreslagna allmänna villkor och bestämmelser, och äro kungörelser härom utfärdade den 22 juni 1906 och den 5 juli 1907. För norrländska afdikningsanslaget kvarstår i nämnda allmänna villkor och bestämmelser från den tid, då villkoren voro gemensamma för alla med statsbidrag understödda frostminskningsföretag, bestämmelsen att, »innan statsbidrag beviljas, bör efter offentlig utfärdad kungörelse vederbörande menighet hafva afgifvit yttrande om företagets lämplighet och nytta». Då i fråga om nyssnämnda anslag denna bestämmelse saknade praktisk betydelse och numera vore ändamålslös, enär bidrag utan återbetalningsskyldighet erhöles från anslaget, oberoende af företagets ändamål, samt då inhämtandet af vederbörlig menighets yttrande alltid vore förenadt med omgång för sökanden och besvär för vederbörande kommunalstämma, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att nämnda bestämmelse finge utgå beträffande norrländska afdikningsanslaget.

Af de utaf departementschefen lämnade uppgifterna angående sammanlagda beloppen af under de närmaste åren sökta understöd från ifrågavarande anslag ådagaläggas ovedersägligen, att behovet af anslaget allt fortfarande kvarstår oförminskadt. På grund häraf och då Riksdagen icke haft något att erinra emot den föreslagna ändringen i hittills gällande villkor och bestämmelser för erhållande af statsbidrag från norrländska afdikningsanslaget, har Riksdagen

dels på extra stat för år 1911 ställt till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning norrländska afdikningsanslaget, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af myrutdikningar och vattenaftappningar inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling af till åker eller äng lämplig jord eller minskning af frostländighet för närliggande bygd, ett belopp af 700,000 kronor;

dels på extra stat för år 1911 ställt till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning allmänna frostminskningsanslaget, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom öfriga delen af riket, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd, ett belopp af 200,000 kronor;

dels ock beslutat, att i afseende å erhållande och tillgodonjutande

af statsbidrag från ifrågavarande båda anslag skola tillämpas nu gällande allmänna villkor och bestämmelser i sådant afseende, beträffande norrländska afdikningsanslaget dock med den förändringen, att bestämmelsen att, innan statsbidrag beviljas, vederbörande menighet bör efter offentlig utfärdad kungörelse hafva afgifvit yttrande om företagens lämplighet och nytta må utgå.

Afdikningar å kronan tillhörig mark.

58:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts framställning i ämnet har Riksdagen, i likhet med hvad för ett flertal föregående år ägt rum, till bestridande af kostnader för afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag å 150,000 kronor.

Reglering af flottleder.

59:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts framställning i ärendet har Riksdagen, i likhet med hvad för hvartera året 1909 och 1910 ägt rum, medgifvit,

dels att under år 1911 inflytande flottningsafgifter må användas till bestridande af kostnader för reglering af flottleder inom riket;

dels ock att de medel, som af föregående års anslag till bestridande af kostnader för reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län vid 1910 års slut må finnas disponibla, må under år 1911 till enahanda ändamål användas utan begränsning till vissa län.

Uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet.

60:o) Under punkt 66 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 67,500 kronor.

För ifrågavarande ändamål har Riksdagen för hvart och ett af åren 1905—1909 anvisat ett extra anslag af 60,000 kronor samt för år 1910, sedan en ny skogsvårdsstyrelse tillkommit, nämligen för Gottlands

läns landstingsområde, ett extra anslag af 67,500 kronor. Detta sistnämnda anslag har efter af domänstyrelsen upprättadt förslag fördelats mellan samtliga skogsvårdsstyrelser och med vissa belopp till enhvar af dem, högst 4,000 kronor och lägst 1,000 kronor, med undantag för nämnda skogsvårdsstyrelse, till hvilken utgått ett belopp af 7,500 kronor.

Då, enligt hvad departementschefen yttrat till statsrådsprotokollet, de sålunda beviljade anslagen varit nödiga för det med dem afsedda ändamål och jämväl för år 1911 äro väl behöfliga för skogsvårdsstyrelserna, har Riksdagen, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 67,500 kronor.

Skogsodlingens befrämjande.

61:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts framställning i ämnet har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1905—1910 ägt rum, för skogsodlingens befrämjande för år 1911 beviljat ett extra anslag af 100,000 kronor, att ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas antingen skogsvårdsstyrelser, till hvilka landsting eller hushållningssällskap för ändamålet lämnat bidrag, eller i landstingsområde, där sådan styrelse icke finnes, landsting eller hushållningssällskap, under iakttagande att i intetdera fallet statsbidrag må till något landstingsområde utgå med högre belopp än det, hvarmed landsting och hushållningssällskap tillsammans eller ettdera af dem till ändamålet bidragit, samt att landsting eller hushållningssällskap, som undfått dylikt bidrag, skall vara skyldigt att efter årets utgång till Eders Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshafvande afgifva redogörelse öfver användningen af de utaf staten samt af landsting eller hushållningssällskap lämnade bidrag.

Försöksundersökning rörande skogarna inom viss del af landet.

62:o) I en till Riksdagen den 4 april 1910 afåten proposition, nr 143, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att för utförande af en försöksundersökning rörande virkestillgång och tillväxt m. m. af skogarna i Värmlands län å extra stat

för år 1911 anvisa ett förslagsanslag af 60,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under år 1910 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna erforderlig del af beloppet.

Under de senaste årtiondena har skogshandteringen i synnerhet genom den storartade utvecklingen af träförädlingsindustrierna samt exporthandeln med skogsprodukter, såväl oförädlade som förädlade, kommit att i allt högre grad intaga den ledande ställning i vårt lands näringslif, som med rätta tillkommer denna på landets måhända rikaste naturtillgång grundade näring. Och då en del af nämnda industrier ännu torde stå i begynnelsen af sin utveckling samt allestädes i landet förspörjes ett vaknande intresse för skogarna, deras skötsel och tillgodogörande och hvad därmed i öfrigt sammanhänger, torde med vissnet kunna antagas, att skogshandteringen ännu ej nått sin slutliga plats i nationalhushållningen. I mån som sålunda skogarnas betydelse för landets ekonomiska välfärd växer, i samma mån blir gifvetvis vikten däraf större, att skogskapitalet handhafves på ett fullt rationellt sätt, så att detsamma å ena sidan utnyttjas i så hög grad som från ekonomisk synpunkt och för skogens förnygring kräfves, men å andra sidan icke genom afverkningen förminskas. Angående grunderna för en sådan rationell skogshushållning, huru densamma bör åvägbringas samt i hvad mån brister i nyssberörda afseenden vidlåda den nuvarande skogshushållningen, därom råda som bekant för närvarande vidt skilda meningar. Annat torde förhållandet ej heller kunna blifva, så länge man, såsom fallet nu är, saknar grundförutsättningen för att klarhet i dessa spörsmål öfver hufvud taget skall kunna vinnas, nämligen en i möjligaste mån tillförlitlig kännedom om skogarnas verkliga virkesmassa och den årliga virkestillväxten såväl i landet i dess helhet som beträffande dess särskilda delar. Visserligen hafva skogarna inom mer eller mindre begränsade områden här och hvar i landet varit föremål för undersökningar i syfte att utreda deras beskaffenhet i nämnda afseenden. Men då dessa undersökningar verkstälts för olika ändamål och enligt skilda metoder, torde desamma få anses vara af förhållandevis ringa värde vid bedömandet af frågan om skogskapitalets nuvarande storlek och afkastningsförmåga. Af än mindre betydelse för frågan äro de uppskattningar af hela landets skogstillgångar samt den årliga tillväxten och afverkningen, som tid efter annan verkstälts af enskilda, med skogsförhållandena i landet visserligen väl förtrogna personer. Dessa uppskattningar, som i större eller mindre grad, af brist på tillförlitliga uppgifter, grundats på blotta antaganden, hafva nämligen ledt till sinsemellan så olika resultat, att de endast ådagalägga behovet af en sakkunnigt och

systematiskt utförd undersökning af landet i dess helhet såsom den enda tillförlitliga utgångspunkten för en uppskattning af det befintliga skogs-kapitalet.

Med ofvan angifna uppfattning måste Riksdagen finna den vid skogsvårdsstyrelsernas möte i december 1908 uppkomna frågan om en undersökning af landets skogar för utrönande af deras virkesmassa och tillväxt m. m. af allra största betydelse såväl för landets ekonomiska lif i allmänhet som särskildt för skogshushållningen.

I fråga om tillvägagångssättet vid en sådan undersökning har Riksdagen funnit sig tilltalad af det i förberörda statsrådsprotokoll återgifna, af den vid skogsvårdsstyrelsernas nämnda möte för ändamålet utsedda kommission utarbetade programmet därför. Som det emellertid gifvetvis är af synnerligen stor vikt att, innan en undersökning af hela landet beslutes, vinna erfarenhet, huru den undersökningsmetod, som därvid skulle tillämpas, verkar, finner Riksdagen det välbetänkt att, såsom Eders Kungl. Maj:t föreslagit, till en början i försökssyfte utföra undersökningen beträffande endast en del af landet. Genom en dylik försöksundersökning gifves dessutom tillfälle att fullständiga och ändra metoden i de delar, där sådant kunde visa sig behöfligt.

Den landsdel, Värmlands län, som föreslagits för försöksundersökningen, synes Riksdagen därför väl lämpad med hänsyn till dess forstliga, i länets sydliga delar med mellersta Sverige och i dess nordliga delar med norra Sverige jämförliga beskaffenhet.

Riksdagen har icke något att erinra i afseende å den för undersökningen i fråga beräknade kostnaden. Då denna gifvetvis ej kan på förhand fullt exakt bestämmas, torde det vara lämpligt, att, såsom föreslagits, anslaget för ändamålet i riksstaten upptages såsom förslagsanslag.

På grund af hvad sålunda anförts och då det synes Riksdagen af vikt, att anslaget må kunna disponeras för undersökningens omedelbara påbörjande, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förvarande proposition, för utförande af en försöksundersökning rörande virkestillgång och tillväxt m. m. af skogarna i Värmlands län å extra stat för år 1911 anvisat ett förslagsanslag af 60,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under år 1910 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna erforderlig del af beloppet.

Förvaltningsbidrag till egnahemslåneförmedlare.

63:o) Under punkt 68 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för beredande under år 1911 af bidrag till egnahemslåneförmedlare för betäckande af för dem genom lånerörelsen uppkommande kostnader och möjliga förluster med ett belopp, motsvarande för hvarje låneförmedlare en half procent af den ej till betalning förfallna kapital-skuld, hvori låneförmedlaren på grund af från egnahemslånefonden utbekomna statslån vid samma års början häftat till staten, å extra stat för år 1911 anvisa ett förslagsanslag af 95,000 kronor.

Då ifrågavarande förvaltningsbidrag äro ämnade att allt fortfarande utgå efter de grunder, som därför hitintills gällt, samt de för ändamålet erforderliga medlen, hvilka före innevarande år tagits från egnahemslånefonden men för sistnämnda år utgått från ett särskildt därför anvisadt extra anslag, för år 1911 synas böra beredas på samma sätt som för innevarande år, har Riksdagen för beredande under år 1911 af bidrag till egnahemslåneförmedlare för betäckande af för dem genom lånerörelsen uppkommande kostnader och möjliga förluster med ett belopp, motsvarande för hvarje låneförmedlare en half procent af den ej till betalning förfallna kapital-skuld, hvori låneförmedlaren på grund af från egnahemslånefonden utbekomna statslån vid samma års början häftat till staten, å extra stat för år 1911 anvisat ett förslagsanslag af 95,000 kronor.

Lindring af fraktkostnaderna för kalk.

64:o) Under punkt 69 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, för lindring af fraktkostnaderna vid transport å järnväg af kalk, kalkstensmjöl och märgel för jordbrukets behof, på extra stat för år 1911 anvisa, såsom förslagsanslag, 300,000 kronor.

För hvarterdera af åren 1908 och 1909 har Riksdagen å extra stat för berörda ändamål såsom förslagsanslag anvisat ett belopp af 200,000 kronor.

Äfven för år 1910 har anslag för ändamålet blifvit af Riksdagen beviljadt, därvid Riksdagen, då anslaget under år 1908 hade blifvit betydligt öfverskridet, på framställning af Eders Kungl. Maj:t höjde anslagets belopp till 250,000 kronor.

Då emellertid enligt hvad utredningen i ärendet gifver vid handen de verkliga kostnaderna för ifrågavarande ändamål synas betydligt öfverstiga innevarande års anslag, har Eders Kungl. Maj:t ånyo hemställt om en förhöjning af anslaget med 50,000 kronor.

Riksdagen, som ansett den begärda ökningen af ifrågavarande förslagsanslag af förhållandena påkallad, har alltså, för lindring af fraktkostnaderna vid transport å järnväg af kalk, kalkstensmjöl och mærgel för jordbrukets behof, på extra stat för år 1911 anvisat, såsom förslagsanslag, 300,000 kronor.

Befrämjande af afsättningen i utlandet af alster af svenskt landtbruk och dess binäringar äfvensom fiskerinäringen.

65:o) På Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med, hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 20,000 kronor, att af Eders Kungl. Maj:t användas till befrämjande af afsättning i främmande länder af alster af svenska landtbruket och dess binäringar äfvensom fiskerinäringen.

Internationella landtbruksinstitutet i Rom.

66:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts framställning i ämnet har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1907—1910 ägt rum, till bestridande af kostnaden för Sveriges deltagande uti internationella landtbruksinstitutet i Rom, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 5,000 kronor.

Internationell mejerikongress i Stockholm.

67:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för femte internationella mejerikongressens hållande i Stockholm år 1911 på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 12,000 kronor.

De föregående internationella mejerikongresserna hafva hållits, den första 1903 i Bryssel, den andra 1905 i Paris, den tredje 1907 i Haag och den fjärde 1909 i Budapest. Vid samtliga dessa kongresser har

Sverige, i likhet med nästan alla öfriga civiliserade länder, varit officiellt representeradt. Anslutningen till kongresserna af enskilda deltagare har jämväl varit stor, i det att kongresserna i genomsnitt räknat öfver ett tusental medlemmar från så godt som världens alla kulturstater. Enligt beslut vid kongressen i Budapest skall den femte kongressen hållas i Stockholm nästa år.

Omkostnaderna för denna kongress hafva med ledning af utgifter angående kostnaderna för liknande kongresser, som redan ägt rum eller äro inom närmaste tiden planerade, beräknats till 32,000 kronor.

Däri ingår, bland annat, med ett sammanlagdt belopp af öfver 12,000 kronor utgifter för tryckning af kongressens förhandlingar, öfversättning, tolk, stenografering och utgifvande af en bok om mejerihandteringen i Sverige. Till täckande af kongresskostnaderna har på enskild väg anskaffats garanti för 15,000 kronor. Då medlemsavgifterna beräknats till 5,000 kronor, kräfvades ytterligare ett belopp af 12,000 kronor. För beredande af detta sistnämnda belopp har nu ifrågavarande anslag äskats.

Enligt Riksdagens öfvertygelse kommer ifrågavarande kongress, som är ämnad att ställas i samband med det 21:a allmänna svenska landtbruksmötet i Örebro och hvilken med all säkerhet kommer att besökas af ett stort antal på mejerihandterings- och nötboskapsafvelns områden framstående personer från olika länder, att i hög grad bidraga till att sprida kännedom om dessa näringars höga ståndpunkt i vårt land, och således äfven att verka främjande för vår export. Med hänsyn härtill har Riksdagen funnit kongressen vara väl värd statsunderstöd. Det i sådant afseende begärda beloppet har icke gifvit Riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen har alltså, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för femte internationella mejerikongressens hållande i Stockholm år 1911, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 12,000 kronor.

Svenska fattigvårdsförbundet.

68:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvartera året 1909 och 1910 ägt rum, till understöd åt svenska fattigvårdsförbundet på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 8,000 kronor.

Karantänsanstalt för husdjur i Haparanda.

69:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom i punkten 74 gjorda framställning har Riksdagen vidare till uppförande af en karantänsanstalt för husdjur i Haparanda på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 13,600 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

70:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 75 föreslagit Riksdagen att, till betäckande af åtskilliga af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, anvisa å extra stat för år 1911 ett anslag af 211,922 kronor. Riksdagen har, till betäckande af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, anvisat å extra stat för år 1911 ett anslag af 211,922 kronor.

Extra lönetillägg.

71:o) Eders Kungl. Maj:t har slutligen under punkt 76 föreslagit Riksdagen att, till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 14 januari 1910 angifna grunder, af extra lönetillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante uti jordbruksdepartementet samt vid under sistnämnda departement lydande verk och stater, å extra stat för år 1911 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 15,000 kronor.

I anledning af Eders Kungl. Maj:ts under ifrågavarande punkt af statsverkspropositionen gjorda framställning har Riksdagen, såsom i särskild skrifvelse anmälts, för beredande af extra lönetillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante uti jordbruksdepartementet samt vid detta departement underlydande verk och stater, å extra stat

för år 1911 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp af 15,000 kronor att utbetalas med iakttagande, att för beräkning af extra lönetillägg skola gälla vissa i nämnda skrifvelse angifna grunder.

Stockholm den 9 juni 1910.

Med undersåtlig vördnad.

Ordinarie anslagen under

Jordbruks-

Departementschefen	
Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.....	
Landbruksstyrelsen	
Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannaningar:	
<i>Bestämdt anslag:</i>	
till landbruksinstituten m. m.	
<i>Förslagsanslag:</i>	
till understöd åt landtmannaskolor	
Veterinärundervisningen	
Odlingshjälp åt krononybyggare, <i>förslagsanslag</i>	
Landbruksingenjörer och deras biträden.....	
Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannaningar	
Länsveterinärer och veterinärstipendiater	
Hästafvelns förbättrande, <i>reservationsanslag</i> (däraf särskildt 160,000 kronor till prisbelöningar	
Till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i>	
Befrämjande af husslöjden	
Fiskerinäringens understöd	
Domänstyrelsen.....	
Skogsväsendet:	
<i>Bestämdt anslag:</i>	
För skogsstaten	
För statens skogsläroverk	
<i>Förslagsanslag:</i>	
Till ålderstillägg åt personalen vid skogsstaten och skogsläroverken	
<i>Reservationsanslag:</i>	
Till enskilda skogsundervisningen	
Till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	
Till belöningar för rofdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i>	
Landtmäteristaten.....	

Litt. A.

riksstatens Nionde hufvudtitel.

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
departementet.								
.....	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....	53,700	—	—	—	—	—	53,700	—
.....	57,600	—	—	—	—	—	57,600	—
..... 306,900: —								
..... 50,000: —	356,900	—	—	—	—	—	356,900	—
.....	86,200	—	—	—	—	—	86,200	—
.....	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
.....	91,800	—	—	—	—	—	91,800	—
.....	290,800	—	—	—	—	—	290,800	—
.....	82,900	—	—	—	—	—	82,900	—
af hästar).....	291,050	—	1,070	—	—	—	292,120	—
.....	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
.....	25,000	—	—	—	—	—	25,000	—
.....	68,000	—	—	—	—	—	68,000	—
.....	159,000	—	—	—	—	—	159,000	—
..... 1,140,300: —								
..... 96,800: —	1,237,100	—	—	—	—	—	1,237,100	—
..... 110,000: —								
..... 7,600: —								
..... 3,233,300: —	3,240,900	—	—	—	—	—	3,240,900	—
.....	4,588,000	—	—	—	—	—	4,588,000	—
.....	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
.....	535,400	—	—	—	—	—	535,400	—
Transport	6,749,850	—	1,070	—	—	—	6,750,920	—

Skiften och afvittringar, <i>förslagsanslag</i>	
Utflyttningshjälp efter skiften, <i>förslagsanslag</i>	
Rikets allmänna kartverk:	
<i>Bestämt anslag:</i>	
Till aflöningar	
<i>Förslagsanslag:</i>	
Till ålderstillägg	
<i>Reservationsanslag:</i>	
Till kartarbeten m. m.	
Sveriges geologiska undersökning	
Gästgifvares friheter	
Bidrag till skjutsentreprenader, <i>förslagsanslag</i>	
Färjor och färjekarlar	
Bidrag till vägunderhållet på landet, <i>förslagsanslag</i>	
Fattigvården i Stockholm och landsorten	
Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	

Bil. Litt. B.

Extra ordinarie anslagen under riksstatens Nionde hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
Jordbruksdepartementet.		
<i>Jordbruksdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli:</i>		
Till provisorisk löne reglering för befattningshafvande i jordbruksdepartementet, <i>förslagsanslag</i>	6,810: —	
» aflöning åt ytterligare en kanslisekreterare	5,050: —	
» arfvode åt en extra föredragande inom jordbruksdepartementet m. m.	4,000: —	
	15,860	—
<i>Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Till undervisningsmateriell för landtbruks- och mejeriinstituten vid Alnarp	3,000: —	
» understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana landtmannaskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel	10,000: —	
» förhöjda understöd åt landbruksskolorna i Väster-norrlands, Västerbottens och Norrbottens län	6,000: —	
» beredande af statsbidrag åt Fredrika-Bremerförbundets landthushållningsskola vid Rimforsa för utbildande af lärarinnor	6,000: —	
Bidrag till aflöning åt tolf kringresande jordbrukskonsulenter i Dalarne och i Norrland	30,000: —	
Till bestridande af kostnader för byggnadsarbeten m. m. vid Alnarps veterinärinstitution	6,400: —	61,400
	77,260	—
Transport		

	Kronor.	ö.
Transport	77,260	—
<i>Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanärningar:</i>		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landtbruksmöten	7,500: —	
Till prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten	12,500: —	
» fortsatt uppehållande af de vid landbruksinstitutet vid Ultuna samt landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp inrättade anstalter för profning af maskiner och redskap för landbrukets behof	12,500: —	
Bidrag till underhåll af åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof	48,000: —	
Bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län	11,250: —	
Till understöd åt frökontrollanstalter	10,000: —	
» åtgärder för befordrande af den inhemska klöfver- och gräsfröodlingen	15,000: —	
Bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet	25,000: —	
Till utbildande af en stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning	1,500: —	
» anställande af en förste och en andre torfingenjör samt tre torfassistenter	25,000: —	
» upprätthållande af en torfskola	7,000: —	
» understöd åt svenska mosskulturforeningen	35,000: —	
Bidrag till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket	267,500: —	
Till anställande af en statskonsulent för det mindre jordbruket	6,500: —	
» ökad statsbidrag till fortgående smörprofningar m. m.	16,000: —	
» fjäderfäafvelns befrämjande	20,000: —	
Bidrag till bildande och upprätthållande af afvelscentra för nötboskap	17,000: —	
Till främjande af nötboskapsafveln i Norrbottens län ...	5,000: —	
	542,250	—
<i>Hüstaafvelns förbättrande:</i>		
Till bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå	4,630	—
<i>Befrämjande af husslöjden:</i>		
Till anställande af en andre instruktör i husslöjd och personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander	3,500	—
Transport	627,640	—

	Kronor.	ö.
Transport	627,640	—
<i>Fiskerinäringens understöd:</i>		
Till underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk- biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafs-fisken	34,000: —	
» försäkring af fartyget Skagerak	5,200: —	
» utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven	26,100: —	
Bidrag till anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänska fiskare	2,250: —	
Till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening	15,500: —	
» bestridande af underhålls- och driftkostnader för ett fartyg för fiskeradministrationens behof	7,500: —	
» anställande af undersökningar öfver möjligheten att genom fiskodling i större skala befrämja fiskets utveckling inom mellersta Sveriges Östersjöområde	1,900: —	
» ytterligare kostnader för vissa undersökningar af fiske- och mindre hamnar	6,000: —	98,450 —
<i>Hydrografiska undersökningar af Sveriges färskvatten:</i>		
Till uppehållande af verksamheten vid hydrografiska byrån samt för verkställande af hydrogeologiska specialundersökningar	53,000	—
<i>Domänstyrelsen:</i>		
Till anställande af en extra amanuens hos styrelsen och för renskrifningskostnader m. m.	6,000	—
<i>Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner:</i>		
Till aflöning åt domänintendenter	35,500: —	
» resekostnader vid domänförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	45,000: —	80,500 —
<i>Skogsinstitutet:</i>		
Till anställande af extra lärarkrafter vid skogsinstitutet	8,000	—
Transport	873,590	—

		Kronor.	ö.
	Transport	873,590	—
<i>Landtmäteristaten:</i>			
Till bestridande af kostnaderna för vissa af distriktslandtmätarne företagna tjänsteresor, <i>förslagsanslag</i>	30,000: —		
» landtmäteriuundervisningen	33,300: —	63,300	—
<i>Rikets allmänna kartverk:</i>			
Till anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m.	21,600: —		
» förhöjning af arfvodena åt de vid det ekonomiska kartverket anställda kvinnliga ritare och biträden	1,000: —		
» anställande af ökad personal m. m. vid rikets allmänna kartverks geodetiska afdelning	25,950: —		
» anskaffande af instrument och inventarier vid rikets allmänna kartverks geodetiska afdelning	2,700: —	51,250	—
<i>Sveriges geologiska undersökning:</i>			
Till bestridande af kostnaderna under år 1911 af Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten och för utgifvande af därpå grundade kartor m. m.	36,000: —		
» verkställande af nybyggnad för Sveriges geologiska undersökning	134,000: —	170,000	—
<i>Vägunderhållet på landet:</i>			
Till bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar, <i>förslagsanslag</i>	35,000: —		
» understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt	150,000: —	185,000	—
<i>Diverse anslag:</i>			
Till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen	120,000: —		
» understödjande af myrutdikningar och vattenaftappningar inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län (norrländska afdikningsanslaget)	700,000: —		
	Transport	820,000: —	1,343,140 —

		Kronor.	ö.
	Transport	820,000: —	
Till understödjande af sådana myrutdikningar och vatten-			1,343,140 —
aftappningar inom öfriga delen af riket, hvilkas			
ändamål är att minska frostländigheten för när-			
liggande bygd (allmänna frostminskingsanslaget)		200,000: —	
» afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen			
och i Kopparbergs län		150,000: —	
Bidrag till bestridande af kostnaderna för uppehållande			
af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet		67,500: —	
Till skogsodlingens befrämjande		100,000: —	
» utförande af en försöksundersökning rörande virkes-			
tillgång och tillväxt m. m. af skogarna i Värm-			
lands län, <i>förslagsanslag</i>		60,000: —	
» beredande under år 1911 af bidrag till egnahems-			
låneförmedlare för betäckande af för dem genom			
lånerörelsen uppkommande kostnader och möjliga			
förluster, <i>förslagsanslag</i>		95,000: —	
» lindring af fraktkostnaderna vid transport å järn-			
väg af kalk, kalkstensmjöl och mägerl för jord-			
brukets behof, <i>förslagsanslag</i>		300,000: —	
» befrämjande af afsättning i främmande länder af			
alster af svenska landtbruket och dess binäringar			
äfvensom fiskerinäringen		20,000: —	
» bestridande af kostnaden för Sveriges deltagande			
uti internationella landtbruksinstitutet i Rom		5,000: —	
Bidrag till bestridande af femte internationella mejeri-			
kongressens hållande i Stockholm år 1911		12,000: —	
Till understöd åt svenska fattigvårdsförbundet		8,000: —	
» uppförande af en karantänsanstalt för husdjur i			
Haparanda		13,600: —	
» betäckande af åtskilliga af statskontoret förskotts-			
vis bestridda utgifter		211,922: —	
» beredande af extra lönetillägg för år 1910 åt vissa			
tjänstemän och betjante i jordbruksdepartementet			
samt därtill hörande ämbetsverk, <i>förslagsanslag</i> ...		15,000: —	
	Summa		2,078,022 —
			3,421,162 —